

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконав: студент II курсу, групи 672-1
денної форми навчання
спеціальність 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
Фронзей Олександр
Романович_____

Керівник:
доцент кафедри фінансів і кредиту
Марусяк Наталія Леонідівна_____

До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № ____ від _____ 2024 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ проф. Нікіфоров П.О.

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства	
1.1. Зміст та завдання фінансової діяльності підприємства	7
1.2. Функціональні напрямки та методи управління фінансовою діяльністю на підприємстві	13
1.3 Фінансова стратегія як складова фінансової діяльності на підприємстві	20
Висновки до розділу 1	25
Розділ 2. Оцінка фінансової діяльності ПП «Солодар»	27
2.1. Характеристика фінансування приватного підприємства	27
2.2. Аналіз складу та структури вкладеного капіталу ПП «Солодар»	33
2.3. Оцінка ефективності фінансової діяльності ПП «Солодар»	39
Висновки до розділу 2	43
Розділ 3. Напрями вдосконалення управління фінансовою діяльністю ПП «Солодар»	46
3.1. Проблеми та перспективи підвищення результативності фінансової діяльності на приватному підприємстві	46
3.2. Вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар»	54
Висновки до розділу 3	62
Висновки	64
Список використаних джерел	69
Додатки	

ВСТУП

Економічні та фінансові кризи, інфляція, коливання курсів валют та нестабільність на фінансових ринках значно впливають на підприємства, що вимагає гнучкості в управлінні фінансовими ресурсами для збереження стабільності. Фінансова діяльність є ключовим елементом функціонування будь-якого підприємства, оскільки від неї залежить ефективне використання ресурсів, забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності на ринку. Особливості сучасних умов економіки, такі як глобалізація, економічні кризи, інновації та технологічні зміни, роблять управління фінансами ще більш складним і важливим аспектом для забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Проблема управління фінансовою діяльністю підприємства найбільшого гостро виникає в умовах глобалізації та розвитку ринків, коли підприємства стикаються з жорсткою конкуренцією, що потребує ефективного управління фінансами для підвищення конкурентоспроможності через інновації, розширення ринків і оптимізацію витрат. У сучасному світі значний вплив мають нові технології, автоматизація та цифрові рішення, що вимагає оновлених методів управління фінансовою діяльністю та використання автоматизованих інформаційних систем. В той же час для розвитку та розширення діяльності підприємствам необхідно залучати додаткові фінансові ресурси через інвестиції або кредитні кошти. Ефективне управління фінансами дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо фінансування і мінімізувати ризики. Сучасні підприємства змушені активно планувати довгострокові фінансові стратегії, що охоплюють управління капіталом, оптимізацію структури фінансування, управління ризиками та інші аспекти для досягнення стратегічних цілей. Постійні зміни в податковому та фінансовому законодавстві також змушують підприємства адаптувати свої фінансові стратегії та структури управління, щоб відповідати новим вимогам і мінімізувати податкові та юридичні ризики.

Отже, дослідження управління фінансовою діяльністю підприємства є необхідним та актуальним для забезпечення стійкого зростання, ефективного використання ресурсів та адаптації до постійних змін у зовнішньому середовищі.

Проблеми управління фінансовою діяльністю підприємства є важливим об'єктом дослідження у наукових працях багатьох вчених. Серед відомих науковців, що досліджували це питання, можна виділити наступних: Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко, М.М. Бердар, Н. М. Богацька, О. М. Кравчук, О. М. Лещук, О.О. Терещенко, О. В. Шишкіна, А. А. Баранець. Більшість наукових праць дійсно присвячена теоретичним основам та методичним підходам до управління фінансовою діяльністю підприємства. Водночас залишається проблема відсутності єдиного підходу до визначення цього поняття, що викликає необхідність уточнення змісту управління фінансовою діяльністю, методики управління та основних завдань з точки зору як теоретичних аспектів, так і практичних методів, що є необхідним для підвищення ефективності фінансових процесів у сучасних умовах.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є дослідження теоретичних та практичних засад управління фінансовою діяльністю приватного підприємства відповідно до сучасних ринкових умов і викликів, а також визначення напрямків удосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства з метою підвищення його ефективності та конкурентоспроможності.

Досягнення мети зумовило вирішення наступних **завдань**:

- вивчення змісту та завдань фінансової діяльності підприємств;
- розгляд принципів та методів управління фінансовою діяльністю;
- оцінку управління фінансовою діяльністю ПП «Солодар»,
- визначення напрямів удосконалення управління фінансовою діяльністю КП «Чернівціводоканал».

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовою діяльністю ПП «Солодар». **Предметом** дослідження є механізм управління фінансовою

діяльністю приватного підприємства відповідно до сучасних ринкових умов і викликів.

Теоретична і методологічна основа роботи базується на фундаментальних положеннях теорії фінансового управління, що включають аналіз основних фінансових концепцій, принципів і методів управління фінансовими ресурсами підприємств. В роботі використовуватимуться певні загальнонаукові та специфічні **методи** наукового дослідження: системний підхід - для всебічного розгляду управління фінансовою діяльністю приватного підприємства в контексті його взаємодії з іншими елементами господарської системи; методи узагальнення та класифікації - для розкриття основних концепцій та визначення ключових напрямків фінансового управління; метод порівняльних характеристик - для аналізу та оцінки теоретичних та методологічних аспектів управління фінансами; економіко-статистичний та аналітичний методи - для проведення аналізу ефективності фінансової діяльності підприємства на основі фінансової звітності; абстрактно-логічний метод - для теоретичних узагальнень і формулювання висновків щодо вдосконалення управлінських рішень; ситуаційний аналіз - для оцінки впливу різних зовнішніх і внутрішніх факторів на фінансову діяльність підприємства.

Інформаційною базою роботи послужили законодавчі та нормативні документи, що регулюють фінансову діяльність підприємств, такі як закони України, постанови Кабінету Міністрів, нормативні акти Міністерства фінансів. Також було використано матеріали фінансової звітності суб'єкта господарювання, зокрема бухгалтерський баланс, звіти про фінансові результати, рух грошових коштів та інші документи, що дозволяють провести аналіз фінансового стану підприємства.

Використання енциклопедичної та довідкової літератури забезпечує загальне розуміння теми, тоді як періодичні видання з фінансів, економіки та управління надають більш спеціалізовану та сучасну інформацію.

Наукова новизна одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі поглиблено теоретичні засади та обґрунтовано практичні рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства. Найбільш вагомими науковими результатами, що характеризують новизну дослідження, полягають у тому, що:

- набули подальшого розвитку теоретичні підходи до трактування поняття фінансової діяльності в контексті формування комплексної системи ефективного управління нею на підприємстві;
- розроблено рекомендації щодо удосконалення управління фінансовою діяльністю досліджуваного підприємства шляхом формування фінансової стратегії розвитку.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони надають наукове обґрунтування для вдосконалення управління фінансовою діяльністю приватного підприємства «Солодар», що може привести до підвищення його фінансової ефективності, конкурентоспроможності та стійкості на ринку.

Структура та обсяг роботи. Основна частина кваліфікаційної роботи другого магістерського рівня включає вступ, три розділи, висновки. Результати дослідження викладені на 68 сторінках, список використаних джерел становить 51 найменування. Робота містить 14 таблиць, 11 рисунків та 5 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст та завдання фінансової діяльності підприємства

Фінансова діяльність підприємства є ключовим елементом його загальної діяльності, оскільки вона забезпечує оптимальне управління фінансовими ресурсами для досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства. Вона сприяє підтримці фінансової стабільності підприємства, що дозволяє забезпечити його платоспроможність та ліквідність у коротко- та довгостроковій перспективі. Фінансова діяльність підприємства передбачає залучення капіталу через різні джерела, такі як кредити, інвестиції або внутрішні ресурси. Це дозволяє підприємству реалізовувати свої проекти та досягати поставлених цілей, навіть при обмежених власних фінансових ресурсах.

Ефективне управління фінансовими ресурсами дозволяє підприємству підтримувати стабільний грошовий потік, уникати кризових ситуацій та забезпечувати своєчасне виконання фінансових зобов'язань.

За допомогою фінансової діяльності підприємство може оптимізувати свої витрати, мінімізуючи зайві витрати та підвищуючи ефективність використання ресурсів. Це безпосередньо впливає на рівень рентабельності підприємства, забезпечуючи максимізацію прибутку та створення додаткової вартості.

Фінансова діяльність включає розробку стратегічних планів, прогнозування майбутніх фінансових результатів та формування бюджетів. Це допомагає підприємству досягати своїх довгострокових цілей, зокрема шляхом інвестицій у нові проекти, модернізацію виробництва або розширення ринків збуту.

Завдяки грамотному управлінню фінансовими ресурсами підприємство може здійснювати інвестиції в нові технології, розширення виробничих потужностей, дослідження та розробки, що сприяє його довгостроковому росту та конкурентоспроможності.

Фінансова діяльність забезпечує системний контроль за фінансовими показниками підприємства, включаючи доходи, витрати, рентабельність та інші ключові фінансові параметри. Це дозволяє керівництву приймати обґрунтовані рішення, своєчасно реагувати на відхилення від планових показників і підвищувати загальну ефективність діяльності.

Поняття «фінансова діяльність підприємства» дійсно викликає наукові дискусії через свою багатогранність та значення для економічної теорії і практики.

Правовий аспект поняття фінансова діяльність можна побачити у Господарському кодексі України. Відповідно до нього «фінансова діяльність суб'єктів господарювання включає грошове та інше фінансове посередництво, страхування, а також допоміжну діяльність у сфері фінансів і страхування» [10, ст. 333]. У іншому нормативному акті, Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» зазначається, що це «діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства» [30].

Господарсько-управлінський аспект даного поняття наведений у М.М. Бердар: «діяльність, яка пов'язана з організацією фінансів підприємства та здійснення відповідно до цілей і завдань стратегії економічного розвитку господарюючого суб'єкта» [2, с. 21]. Такого ж аспекту дотримуються і Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко: «система форм і методів, які використовуються для фінансового забезпечення функціонування підприємств та досягнення ними поставлених цілей, тобто це практична фінансова робота, що забезпечує життєдіяльність підприємства, поліпшення її результатів» [1, с. 23].

Аналогічне визначення можна зустріти і у А.М. Поддєрьогіна [40, с. 14], Н.М. Любенко [18, с. 6], які стверджують, що «фінансова діяльність, це система використання різних форм і методів для фінансового забезпечення функціонування підприємств для досягнення ними поставлених цілей».

О.О. Терещенко наводить визначення фінансової діяльності у широкому та вузькому розумінні [41, с. 16] У широкому, це «комплекс функціональних завдань, здійснюваних фінансовими службами підприємства і пов'язаних з фінансуванням, інвестиційною діяльністю та фінансовим забезпеченням операційної діяльності суб'єкта господарювання» У вузькому, це процес фінансування підприємства

Відповідно до функцій фінансів наводять визначення фінансової діяльності О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук [31, с. 48] Вони стверджують, що це «процес під час якого суб'єкт господарювання формує, розподіляє, перерозподіляє та використовує фінансові ресурси для задоволення поставлених цілей».

Фінансова діяльність підприємства, згідно з визначенням О.Ю. Ніпіаліді та Н.І. Карпишина, є комплексним процесом, який включає в себе використання різноманітних форм і методів для забезпечення фінансових потреб суб'єктів господарської діяльності. Мета такого процесу — допомогти підприємствам досягти своїх стратегічних цілей та підтримувати стабільне фінансове становище[32, с. 12].

Підсумовуючи, можна виснажити фінансову діяльність підприємства як систему, що охоплює використання різноманітних методів та інструментів. Ця система спрямована на ефективне управління фінансовими відносинами, що виникають в процесі здійснення фінансових операцій, з метою досягнення визначених підприємством цілей. Фінансова діяльність підприємства є комплексною системою, що інтегрує різні фінансові процеси для забезпечення стабільного функціонування та розвитку бізнесу. Вона безпосередньо впливає на досягнення стратегічних цілей підприємства та його фінансову стійкість.

Отже зміст фінансової діяльності підприємства полягає у:

- формуванні фінансових ресурсів шляхом залучення капіталу через різні джерела (власний капітал, кредити, інвестиції, державних дотацій).
- розподілі фінансових ресурсів шляхом інвестування в основні та оборотні активи, управління ліквідністю, фінансування операційної діяльності.
- фінансовому плануванню, яке реалізується у розробці бюджету, прогнозуванні грошових потоків, планування інвестицій.
- фінансовому контролю, зокрема за витратами, досягненням фінансових результатів, показниками рентабельності, платоспроможності та фінансової стабільності.

Вчені-економісти відзначають наступні ключові аспекти у завданнях фінансової діяльності:

1. Достатність забезпечення фінансовими ресурсами. Це означає, що підприємство має достатньо коштів для покриття всіх своїх поточних та майбутніх витрат, пов'язаних з виробничо-господарською діяльністю. Це включає закупівлю сировини, оплату праці, обслуговування боргів та інші операційні витрати.
2. Пошук резервів та можливостей для зростання рентабельності і фінансової стійкості. Фінансова діяльність спрямована на виявлення та використання внутрішніх резервів для підвищення прибутковості та стабільності підприємства. Це може включати оптимізацію витрат, підвищення ефективності виробництва, впровадження інновацій тощо.
3. Виконання фінансових зобов'язань. Підприємство повинно вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання перед іншими компаніями (наприклад, постачальниками, партнерами) та державними установами (наприклад, сплата податків, зборів). Це сприяє підтримці доброї репутації та довіри до підприємства.
4. Акумуляування фінансових ресурсів для фінансування розвитку. Фінансова діяльність також включає планування та накопичення коштів для інвестицій у розвиток підприємства. Це може бути розширення

виробництва, впровадження нових технологій, розвиток соціальних програм для співробітників тощо.

5. Контроль за цільовим використанням фінансових ресурсів. Важливим аспектом є моніторинг та контроль за тим, як використовуються наявні та залучені кошти. Це допомагає запобігти неефективному витрачання ресурсів та забезпечує їх цільове використання відповідно до стратегічних цілей підприємства [1; 27; 31].

Виконання цих завдань направлено на забезпечення фінансової стійкості, підтримку належного рівня ліквідності та платоспроможності підприємства, досягнення оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом для мінімізації ризиків і витрат, збільшення прибутковості підприємства через ефективне управління ресурсами та оптимізацію витрат, мінімізацію фінансових ризиків.

Фінансова діяльність підприємства має свої основні характеристики:

1. Фінансова діяльність спрямована на досягнення певних цілей, таких як отримання прибутку, забезпечення фінансової стійкості, зростання вартості підприємства та збільшення його капіталу. Це вимагає чіткого планування і стратегічного підходу до управління фінансами.

2. Важлива частина фінансової діяльності підприємства полягає в інвестиціях у розвиток бізнесу. Це може включати придбання нових активів, впровадження інноваційних технологій або розширення ринків збуту.

3. Фінансове управління включає постійний моніторинг і управління фінансовими потоками. Підприємства повинні швидко реагувати на зміни ринкових умов, коригувати бюджет і плани для підтримки стабільності та досягнення фінансових цілей.

4. Фінансова діяльність пов'язана з управлінням ризиками. Це включає оцінку фінансових ризиків (наприклад, кредитних, інвестиційних, валютних) і розробку заходів щодо їх мінімізації. Ризики є невід'ємною частиною фінансової діяльності, і успішне управління ними впливає на довгостроковий успіх підприємства.

5. Фінансова діяльність підпорядковується певним законодавчим і нормативним актам. Підприємство повинно дотримуватися вимог щодо ведення фінансової звітності, оподаткування, розподілу прибутків і регуляторних вимог, визначених державою або галузевими стандартами.

6. Фінансова діяльність охоплює широкий спектр аспектів управління підприємством, від фінансового планування та бюджетування до аналізу результатів діяльності. Вона інтегрована з іншими функціями підприємства, такими як виробництво, маркетинг і управління персоналом.

7. Однією з ключових характеристик фінансової діяльності є забезпечення ліквідності та платоспроможності підприємства. Це означає здатність вчасно покривати поточні зобов'язання і мати достатні фінансові ресурси для продовження діяльності в короткостроковій і довгостроковій перспективі.

8. Управління структурою капіталу (співвідношенням власних і позикових коштів) є важливим елементом фінансової діяльності. Підприємства прагнуть до оптимального поєднання джерел фінансування для мінімізації вартості капіталу і максимізації прибутковості.

9. Фінансова діяльність базується на аналізі фінансових даних, що дозволяє керівникам приймати обґрунтовані рішення. Це включає оцінку ефективності інвестицій, рентабельності, ліквідності та інших ключових показників.

10. Фінансова діяльність не є статичною і повинна адаптуватися до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Зміни в економічних умовах, конкурентному середовищі або законодавстві вимагають від підприємств гнучкості у фінансових стратегіях.

11. Фінансова діяльність підприємства має комплексний, регламентований і динамічний характер, що вимагає високого рівня компетенції в управлінні ресурсами, аналізі та прогнозуванні, а також оперативності в ухваленні рішень для досягнення стабільного розвитку і прибутковості.

Фінансова діяльність дійсно є ключовим елементом для забезпечення ефективної реалізації економічної стратегії підприємства, а також для підвищення його ринкової вартості. Це обумовлено тим, що фінансові ресурси необхідні для фінансування як поточної діяльності, так і для реалізації довгострокових стратегій розвитку, таких як розширення виробництва, модернізація обладнання, вихід на нові ринки або впровадження інновацій. Ефективна фінансова діяльність дозволяє підприємству не лише забезпечити стабільне функціонування, але і закласти основу для стійкого зростання та підвищення конкурентоспроможності.

1.2. Функціональні напрямки та методи управління фінансовою діяльністю на підприємстві

Управління фінансовою діяльністю підприємства є складною системою, яка включає теоретичні аспекти, методи організації та інструменти для забезпечення ефективного функціонування підприємства в умовах ринкової економіки. Теоретичні основи фінансового менеджменту формують підґрунтя для розробки практичних методів і підходів до управління фінансами.

Фінансовий менеджмент вивчає закономірності управління фінансовими потоками на підприємстві з метою досягнення його стратегічних цілей. Він поєднує знання з економіки, фінансів, обліку та права для забезпечення раціонального використання фінансових ресурсів.

Фінансове управління на підприємстві виконує кілька ключових функцій, які спрямовані на забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів, стабільності та розвитку бізнесу. Ці функції охоплюють усі аспекти управління фінансами – від планування й контролю до аналізу й управління ризиками.

Таблиця 1.1.

Основні функції фінансового управління на підприємстві

Функції	Напрямки	Зміст реалізації
Фінансове планування та прогнозування	Розробка фінансової стратегії	Визначення довгострокових фінансових цілей підприємства та шляхів їх досягнення. Це включає планування доходів, витрат, інвестицій і фінансування.
	Прогнозування грошових потоків	Оцінка майбутніх надходжень і витрат для підтримання ліквідності та платоспроможності підприємства
	Бюджетування	Складання бюджету для контролю витрат і доходів, що дає змогу підприємству діяти в межах запланованих фінансових рамок
Управління капіталом	Оптимізація структури капіталу	Вибір оптимального співвідношення власного і позикового капіталу для мінімізації вартості фінансування та підвищення прибутковості
	Управління оборотними коштами	Забезпечення ефективного використання короткострокових активів (запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів) для підтримання операційної діяльності.
Фінансовий контроль і аналіз	Контроль витрат і доходів	Забезпечення відповідності фактичних фінансових показників запланованим, аналіз відхилень і вжиття коригувальних заходів
	Фінансовий аналіз	Оцінка фінансового стану підприємства за допомогою аналізу фінансових коефіцієнтів, таких як рентабельність, ліквідність, оборотність капіталу, для прийняття ефективних управлінських рішень
Управління інвестиціями	Оцінка інвестиційних проєктів	Аналіз можливих інвестиційних проєктів і вибір тих, які забезпечать максимальну вигоду для підприємства з урахуванням ризиків і вартості капіталу
	Управління портфелем інвестицій	Оптимізація інвестиційного портфеля з метою забезпечення стабільного доходу й мінімізації ризиків.

Управління ризиками	Ідентифікація та оцінка фінансових ризиків	Виявлення потенційних ризиків, таких як кредитний, валютний, ринковий ризики, та оцінка їхнього впливу на діяльність підприємства.
	Хеджування ризиків	Використання фінансових інструментів для зниження впливу ризиків, пов'язаних із коливаннями валютних курсів, процентних ставок або змін цін на активи
	Страховання ризиків	Використання страхових послуг для захисту від фінансових втрат у випадку непередбачених подій
Управління ліквідністю	Забезпечення платоспроможності	Контроль за тим, щоб підприємство мало достатньо грошових коштів для покриття поточних зобов'язань і витрат
	Оптимізація грошових потоків	Розробка стратегії управління грошовими коштами для забезпечення їхнього постійного обороту без перевантаження або дефіциту
Управління фінансовими ресурсами	Залучення капіталу	Оцінка джерел фінансування (власний капітал, позики, лізинг тощо) та їхнє залучення з мінімальною вартістю і ризиками.
	Розподіл фінансових ресурсів	Розподіл наявних ресурсів між різними напрямками діяльності підприємства для досягнення стратегічних цілей.

Фінансове управління підприємством виконує ключові функції, які охоплюють планування, контроль, аналіз, управління капіталом і ризиками. Ефективна реалізація цих функцій сприяє фінансовій стабільності, конкурентоспроможності та зростанню підприємства на ринку.

При здійсненні фінансової діяльності необхідно враховувати концепції фінансової діяльності. По-перше, це концепція вартості грошей у часі за якої гроші мають різну вартість у різний час через фактор інфляції та можливість інвестування. Це впливає на ухвалення рішень щодо інвестицій і фінансування.

Друга важлива концепція ризику і прибутковості. Рівень прибутковості залежить від рівня ризику, пов'язаного з інвестиціями чи фінансовими операціями. Це вимагає балансування між ризиком і очікуваною вигодою.

Третя концепція оптимальної структури капіталу, відповідно до якої оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу допомагає мінімізувати вартість фінансування й підвищити рентабельність.

Методи організації фінансової діяльності підприємства включають сукупність інструментів, процедур і підходів, які використовуються для ефективного управління фінансовими ресурсами. Ці методи спрямовані на забезпечення стабільного функціонування підприємства, оптимізацію фінансових потоків і досягнення стратегічних цілей. Основні методи організації фінансової діяльності підприємства поділяються на наступні категорії:

1. Фінансове планування включає стратегічне та оперативне. Стратегічне планування передбачає довгострокове прогнозування фінансових потреб підприємства, визначення цілей, обґрунтування інвестиційних проєктів та розробку загальної фінансової стратегії. Оперативне планування охоплює поточне планування фінансових операцій, бюджету, витрат і доходів на короткий період. Здійснюється шляхом розробки бюджетів і фінансових планів на місяць, квартал чи рік.

2. Аналіз і контроль передбачає фінансовий аналіз і безпосередній контроль фінансової діяльності. Використання методів горизонтального та вертикального аналізу, розрахунку фінансових коефіцієнтів (ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості), а також аналізу грошових потоків. Аналіз допомагає визначити слабкі місця у фінансовій діяльності та скоригувати стратегії.

Контроль фінансової діяльності включає оцінку фактичних результатів діяльності підприємства щодо запланованих показників, моніторинг використання ресурсів та прийняття коригувальних заходів у разі виявлення відхилень.

3. Управління формуванням і використанням фінансових ресурсів передбачає управління капіталом та управління активами. Управління капіталом охоплює оптимізацію структури капіталу підприємства, вибір джерел фінансування (власні чи позикові кошти), а також управління активами та пасивами. Основна мета — забезпечення достатнього рівня фінансової стійкості та ліквідності. Управління активами насамперед направлено на оборотні активи. Воно включає управління запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами з метою оптимізації оборотного капіталу та забезпечення безперебійного функціонування підприємства.

4. Інвестиційний менеджмент передбачає оцінку інвестиційних проєктів та управління портфелем інвестицій. Для оцінки інвестиційних проєктів: використовуються методи фінансової оцінки інвестиційних проєктів, таких як розрахунок чистої теперішньої вартості (NPV), внутрішньої норми доходності (IRR), терміну окупності (Payback Period) тощо. Це дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо інвестування в нові проєкти. Управління портфелем інвестицій включає аналіз ризиків, диверсифікацію інвестиційного портфеля та управління доходами від інвестицій.

5. Управління ризиками зосереджено на ідентифікації фінансових ризиків та формуванні стратегії мінімізації ризиків. Ідентифікація фінансових ризиків здійснюється шляхом аналізу ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємства, включаючи кредитні, валютні, ринкові та операційні ризики.

Стратегія мінімізації ризиків передбачає використання методів хеджування, страхування ризиків, створення резервних фондів і диверсифікації діяльності для зниження негативного впливу ризиків на фінансовий стан підприємства.

6. Автоматизація фінансових процесів - використання ERP-систем та CRM-системи. Автоматизація фінансових процесів за допомогою сучасних інформаційних систем управління підприємством (ERP) дозволяє інтегрувати фінансовий облік, бюджетування, управління грошовими потоками та фінансовий контроль в єдину систему. CRM-системи передбачають

автоматизацію управління взаємодією з клієнтами, що допомагає підвищити ефективність роботи з дебіторською заборгованістю та оптимізувати фінансові операції.

7. Фінансове бюджетування як окрема складова – це складання бюджетів та контроль за їх виконанням. Бюджетування охоплює процес розробки бюджету доходів і витрат, бюджету руху грошових коштів та інших фінансових планів, які визначають використання ресурсів підприємства. Контроль за виконанням бюджету визначає аналіз відхилень фактичних даних від запланованих показників і прийняття рішень для корекції фінансової діяльності.

8. Управління грошовими потоками, зокрема здійснення управління платежами, оптимізація розподілу грошових ресурсів, моніторинг ліквідності та своєчасне виконання фінансових зобов'язань підприємства.

Методи організації фінансової діяльності підприємства спрямовані на ефективне управління фінансовими ресурсами, підвищення прибутковості та забезпечення стійкого розвитку підприємства. Вони включають стратегічне планування, фінансовий аналіз, управління капіталом, інвестиціями та ризиками, а також автоматизацію фінансових процесів для оптимізації роботи підприємства.

Принципи управління фінансовою діяльністю підприємств визначають основні правила та підходи, які забезпечують ефективне управління фінансовими ресурсами для досягнення стратегічних цілей. Ці принципи сприяють раціональному використанню ресурсів, мінімізації ризиків та забезпеченню фінансової стабільності підприємства. Основні принципи управління фінансовою діяльністю відображені на рис. 1.1.

Фінансова діяльність включає широкий спектр процесів, пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів.

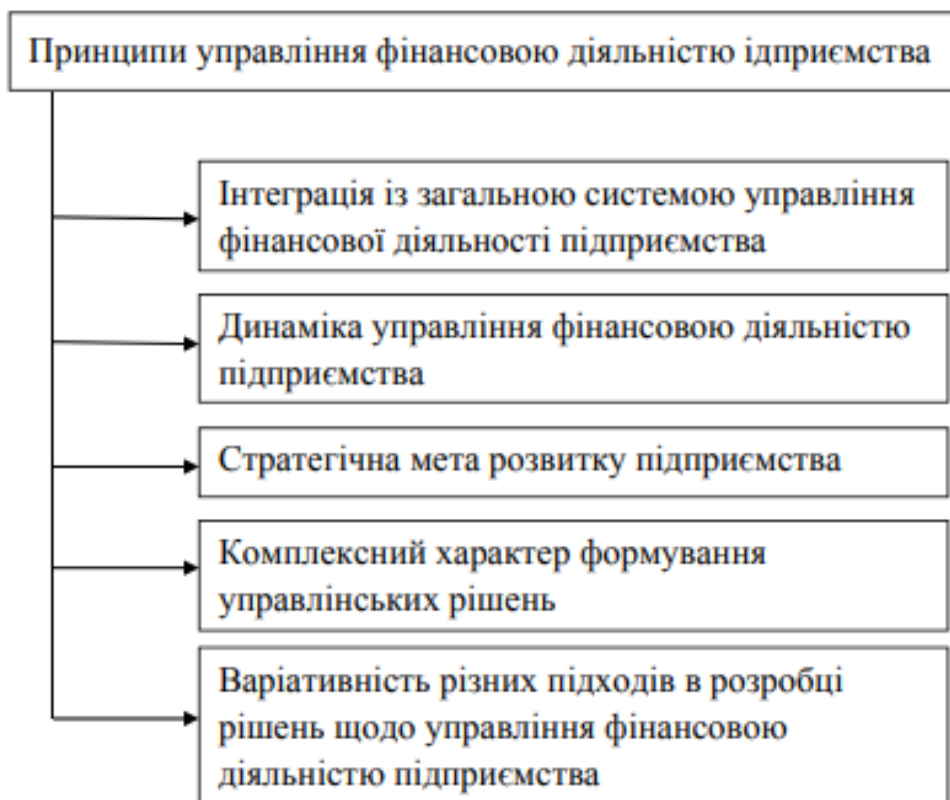

Рис. 1.1. Принципи управління фінансовою діяльністю підприємства

Формування власного капіталу включає початкове інвестування власників підприємства, а також реінвестування прибутку. Власний капітал підприємства є основою для забезпечення стабільності та подальшого розвитку. Підприємства часто використовують зовнішні джерела фінансування для збільшення оборотних коштів або інвестування в розвиток. Це можуть бути банківські кредити, облігації чи інші фінансові інструменти. Важливо враховувати вартість позикового капіталу та ризики, пов'язані з його використанням. Прибуток, отриманий від операційної діяльності, може бути спрямований на різні цілі: виплата дивідендів власникам, реінвестування у бізнес, формування резервів або погашення заборгованостей. Чистий прибуток, що залишається після всіх витрат, може бути спрямований на інвестиції в нові проєкти, оновлення обладнання, дослідження та розробки, а також на збільшення оборотного капіталу.

Загалом, фінансова діяльність підприємства є ключовою складовою його стратегії та управління, що забезпечує зростання, конкурентоспроможність і стійкість у довгостроковій перспективі.

Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю охоплюють основні принципи, концепції та функції фінансового менеджменту, тоді як методи організації спрямовані на практичну реалізацію цих принципів для досягнення стратегічних цілей підприємства. Ефективне управління фінансами забезпечує фінансову стабільність, прибутковість і довгостроковий розвиток підприємства.

1.3. Фінансова стратегія як складова фінансової діяльності на підприємстві

Аналіз фінансової діяльності підприємства з позицій короткострокової та довгострокової перспектив дозволяє отримати повну картину фінансового стану підприємства, виявити його сильні та слабкі сторони, розробити ефективну стратегію розвитку.

Фінансова стратегія підприємства є ключовим елементом загальної стратегії розвитку компанії. Вона визначає основні напрями управління фінансовими ресурсами з метою досягнення довгострокових цілей підприємства, зокрема забезпечення зростання його ринкової вартості.

Ефективна фінансова стратегія також повинна враховувати ринкові умови та конкурентне середовище, ризики та можливості, інноваційні фінансові інструменти, гнучкість для адаптації до змін у бізнес-середовищі.

Фінансова стратегія є ключовим елементом у стратегічному управлінні будь-якої організації. Вона включає в себе кілька основних компонентів: об'єкти, процеси, учасників, механізми формування та реалізації стратегії. Фінансова стратегія не тільки забезпечує ресурсами інші стратегічні напрями, але й координує їх, забезпечуючи баланс між різними потребами компанії. Це дозволяє організації досягати своїх стратегічних цілей ефективно та в межах встановлених обмежень.

Стратегія за своєю природою орієнтована на довгий термін. Це означає, що вона має бути гнучкою, але водночас стійкою до змін у зовнішньому середовищі. Вона акцентує увагу на вирішенні ключових пріоритетів розвитку у певний період часу. Розробка фінансової стратегії вимагає комплексного підходу, який об'єднує економічні принципи з практичними інструментами управління, враховуючи часовий фактор для досягнення стратегічних цілей. «Науковці зауважують, що фінансова стратегія має бути відповідною загальній стратегії підприємства та відповідати їй за цілями та завданнями» [13, 21]. Фінансова стратегія формується з урахуванням економічних взаємин між учасниками ринку, що включає як відносини між самими підприємствами, так і їхні відносини з державою. Це забезпечує ефективну координацію формування та використання фінансових ресурсів. Держава, через свої економічні та фінансові важелі, впливає на діяльність підприємств, встановлюючи податкові, регуляторні, інвестиційні та інші умови, що визначають рамки для фінансового планування та розвитку на рівні підприємств. Фінансова стратегія має враховувати взаємозв'язок між державними фінансами та фінансами підприємств, а також забезпечувати гармонійне поєднання інтересів усіх учасників економічних відносин для забезпечення стійкого розвитку та ефективного використання фінансових ресурсів.

Поняття «фінансова стратегія» є досить комплексним і багатогранним, тому в науковій літературі можна знайти різні підходи до його визначення. Попри ці відмінності, існують певні спільні характеристики, що об'єднують різні тлумачення. Фінансова стратегія, як зазначає Захарова Н., є «загальним стратегічним планом дій підприємства, спрямованим на формування та планування використання фінансових ресурсів з метою забезпечення стійкості підприємства. Цей план включає в себе управлінські дії, такі як облік, аналіз і контроль фінансового стану, оптимізацію основних і оборотних коштів, а також розподіл прибутку» [13].

Дикань В., Зубенко В., Маковоз О. та інші автори описують фінансову стратегію як «обширний план, який визначає фінансові потреби та очікувані фінансові результати. Крім того, вона передбачає альтернативний вибір джерел фінансування з метою зниження вартості капіталу та максимізації прибутку» [51].

Відповідно до Ткаченко А., «фінансова стратегія – це процес встановлення системи довгострокових цілей фінансово-господарської діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів для їх досягнення, з урахуванням тенденцій розвитку фінансового ринку» [36]. Бланк І. вказує на те, що «фінансова стратегія є одним із ключових компонентів функціональної стратегії підприємства. Ця стратегія спрямована на реалізацію усіх основних напрямів розвитку фінансової діяльності та фінансових відносин підприємства. Вона полягає у формуванні довгострокових фінансових цілей, виборі найбільш оптимальних шляхів для їх досягнення та відповідному коригуванні стратегій формування та використання фінансових ресурсів під впливом змін зовнішнього середовища» [3, с. 109].

У своїй роботі Плікус І. розглядає фінансову стратегію «як засіб, за допомогою якого підприємство досягає фінансових цілей. Фінансова стратегія спрямована на вирішення основного протиріччя між потребою у фінансових ресурсах та можливістю їх ефективного використання» [34].

У сучасному динамічному та конкурентному бізнес-середовищі фінансовий аспект стратегії розвитку підприємства відіграє ключову роль у його управлінні. Фінансова складова є невід'ємною частиною успішного функціонування та зростання компанії, і її ігнорування може призвести до серйозних фінансових проблем. Мінливість зовнішнього середовища, включаючи поведінку партнерів і конкурентів, а також нестабільність ринкових умов, вимагає від підприємства постійної адаптації та стратегічного планування.

Фінансова стратегія є ключовим елементом фінансової діяльності підприємства і визначає довгострокові напрямки розвитку підприємства у

сфері фінансів. Вона охоплює планування, управління і контроль фінансових ресурсів з метою досягнення стратегічних цілей підприємства. Основними складовими фінансової стратегії є:

1. Стратегія залучення та використання фінансових ресурсів. Формування власного капіталу включає залучення інвестицій від засновників або акціонерів, а також реінвестування отриманого прибутку. Залучення позикового капіталу передбачає використання кредитів, облігацій або інших фінансових інструментів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності. Оптимізація структури капіталу здійснюється шляхом визначення оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом для мінімізації вартості фінансування та ризиків.

2. Стратегія управління грошовими потоками. Підприємство повинно мати достатньо грошових коштів для покриття поточних зобов'язань і непередбачених витрат. Важливою складовою є забезпечення стабільних грошових потоків для фінансування основних операцій і розвитку бізнесу.

3. Інвестиційна стратегія. Ефективна оцінка та вибір інвестиційних проєктів передбачає визначення пріоритетних напрямків інвестування з урахуванням потенційного доходу, ризиків та строків окупності.

Оптимізація капітальних вкладень у інвестиційній стратегії – це вибір інвестицій, які забезпечать максимальну рентабельність і сприятимуть зростанню підприємства в майбутньому.

4. Стратегія розподілу прибутку включає розподіл прибутку між акціонерами та формування резервів. Зокрема, це визначення частини прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, і частини, що реінвестується в бізнес та створення резервів для покриття можливих втрат або інвестицій в нові проєкти.

5. Стратегія управління фінансовими ризиками - ідентифікація та аналіз ризиків, захист від ризиків. Фінансовий менеджер має визначити основні фінансові ризики, зокрема валютні, кредитні і ринкові та вміти використати

методи страхування, хеджування та інші інструменти для мінімізації негативних впливів на фінансові результати.

6. Податкова стратегія передбачає оптимізацію податкового навантаження та відповідність законодавству. Ефективне використання податкового законодавства веде до зниження витрат на сплату податків. А забезпечення повної відповідності всім вимогам податкового законодавства до уникнення штрафів та інших санкцій.

7. Фінансове планування та прогнозування. Довгострокове планування передбачає визначення фінансових цілей на майбутні роки з урахуванням розвитку ринку і внутрішніх можливостей підприємства. За умілого фінансового прогнозування відбувається створення моделей, що допомагають прогнозувати можливі сценарії розвитку подій та відповідно коригувати стратегію.

8. Контроль і аналіз фінансових показників необхідний для оцінки ефективності фінансової діяльності та коригуванні стратегії. Оцінка ефективності фінансової діяльності передбачає регулярний моніторинг ключових фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність і оборотність активів. На основі аналізу результатів здійснюється коригування фінансової стратегії для досягнення поставлених цілей.

Фінансова стратегія допомагає підприємству забезпечити стійке фінансове становище в довгостроковій перспективі, збалансувати ризики і доходи від фінансових операцій, оптимізувати використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних цілей, підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Таким чином, фінансова стратегія є критично важливою частиною загальної стратегії підприємства і визначає підхід до управління фінансами для забезпечення стабільного розвитку і зростання підприємства.

Висновки до розділу 1

Фінансова діяльність є важливою складовою господарської діяльності підприємства і має на меті забезпечення ефективного управління грошовими ресурсами. Вона охоплює різні аспекти, такі як залучення і використання фінансових коштів, управління капіталом, фінансове планування та контроль. Основні завдання фінансової діяльності включають:

1. Забезпечення надходження фінансових ресурсів. Підприємства використовують власні і позичені кошти для фінансування своєї діяльності. Важливо забезпечити стабільний приплив капіталу для підтримки операційної діяльності, інвестицій та розвитку.
2. Оптимізація структури капіталу. Правильне співвідношення між власними і позиковими ресурсами дозволяє підприємству мінімізувати фінансові ризики і витрати на обслуговування боргів, а також зберігати фінансову стійкість.
3. Контроль над витратами і доходами. Ефективне управління фінансовими потоками спрямоване на забезпечення рентабельності підприємства, а також на контроль та аналіз витрат, щоб забезпечити досягнення запланованих результатів.
4. Фінансове планування. Це передбачає складання бюджетів, прогнозів грошових потоків та розробку фінансових стратегій для досягнення довгострокових і короткострокових цілей.
5. Забезпечення ліквідності. Підтримка достатнього рівня ліквідності дає можливість підприємству виконувати свої зобов'язання перед контрагентами та кредиторами вчасно, що сприяє розвитку довіри і стабільності фінансових відносин.
6. Інвестиційна діяльність. Фінансова діяльність також включає прийняття інвестиційних рішень, спрямованих на збільшення вартості активів підприємства, що в довгостроковій перспективі сприяє підвищенню його конкурентоспроможності.

Отже, фінансова діяльність є ключовим елементом управління підприємством і спрямована на досягнення балансу між ризиком і прибутковістю, що дозволяє забезпечити фінансову стабільність та економічний розвиток.

Управління фінансовою діяльністю підприємства є ключовим аспектом забезпечення його стабільного функціонування та розвитку. Ефективне управління фінансами дозволяє оптимізувати використання ресурсів, забезпечити фінансову стійкість та підвищити конкурентоспроможність.

Управління фінансовою діяльністю організації є складним та багатовимірним процесом, який охоплює різні аспекти фінансових операцій та ресурсів. Щоб забезпечити ефективне функціонування, доцільно розглядати цей процес як сукупність взаємозалежних та взаємодіючих функціональних підсистем. Кожна з цих підсистем виконує свою специфічну роль у загальному фінансовому управлінні.

Ефективне управління зазначеними підсистемами фінансової діяльності є визначальним фактором для досягнення фінансової стійкості. Функціонування системи фінансового управління відбувається в межах чинного правового і нормативного забезпечення.

Управління фінансовою діяльністю підприємства вимагає досить глибоких системних знань у теорії та в практиці прийняття ефективних управлінських рішень. Таке твердження виходить із системного подання управління фінансовою діяльністю підприємства та властивих йому ознак системності.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПП «СОЛОДАР»

2.1. Характеристика фінансування приватного підприємства

Компанія ПП «Солодар» зареєстрована 29.03.2010 у місті Снятин Івано-Франківської області. Розмір статутного капіталу підприємства складає 600 000 грн. Засновниками даного підприємства є два рівноправних співвласники: Виноградник М.Д. внесок якого складає 300000 грн. (50% зареєстрованого капіталу) та Фронзей Р.Б. також із внеском частка 300000 грн., що є також 50% від зареєстрованого капіталу.

Основним видом діяльності підприємства є діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами. Підприємство створювалося з метою виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого та тривалого зберігання. Але у досліджуваній період основним видом діяльності підприємства є торгівля і встановлення металопластикових конструкції та систем автоматичного закриття гаражних воріт.

Фінансове забезпечення основної та інвестиційної діяльності ПП «Солодар» здійснюється як за рахунок власних так і за рахунок позикових джерел, суми яких відображені у пасиві балансу. Суми капіталу представлено у динаміці в табл. 2.1, рис. 2.1, дод. А.

Як спостерігаємо у таблиці 2.1, обсяг фінансування ПП «Солодар» зріс, особливо у 2023 р., аж до 6484,2 тис. грн. Його зміни обумовлені зростанням власного капіталу за 5 років на 2410,9 тис. грн. (750,12%). Позиковий капітал приватного підприємства також значно зріс у 2023 р. У 2019 р. він дорівнював 182,5 тис. грн.. у 2020 р. зменшився до 86,6 тис. грн, у наступні зростав і у 2023 р. зріс до 3751,9 тис. грн.. В цілому зростання за п'ять років спостерігається на рівні 3569,4 тис. грн. (1955,84%).

Таблиця 2.1

Джерела фінансування
ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2023-2019 рр.	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
Власний капітал	321,4	440	738,4	1197,4	2732,3	2410,9	750,12
Позиковий капітал	182,5	86,5	432,7	1966	3751,9	3569,4	1955,84
Капітал	503,9	526,5	1171,1	3163,4	6484,2	5980,3	1186,80

Прослідкуємо структуру фінансування капіталу приватного підприємства у 2019-2023 рр., яка відображена на рис. 2.1.

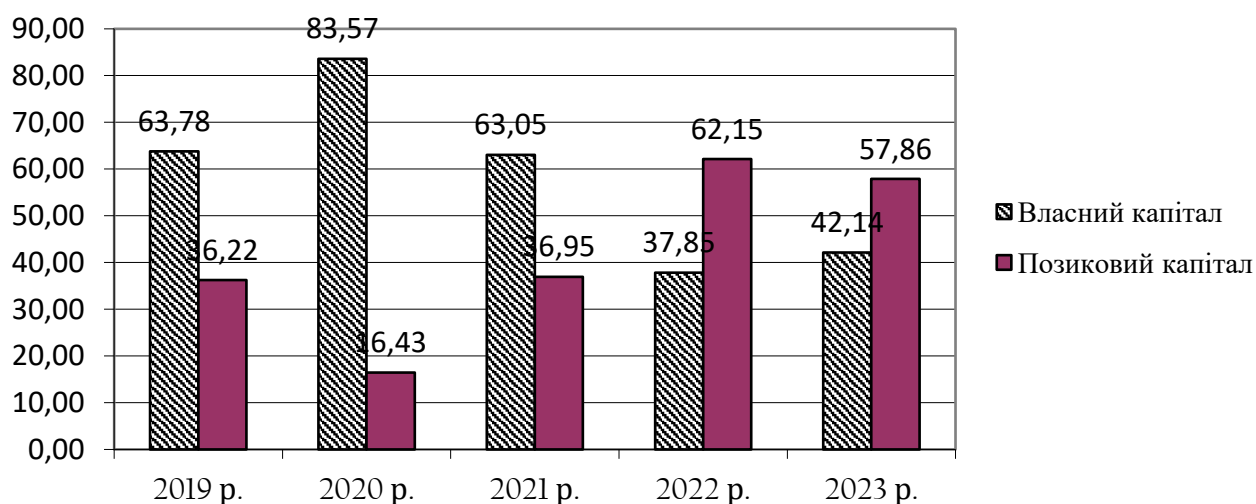

Рис. 2.1. Динаміка структури фінансування ПП «Солодар» у 2019 – 2023 рр., %

В структурі джерел фінансування ПП «Солодар» у 2019-2021 рр. найбільшу частку складав власний капітал, 63,78% 87,57%, 63,05% відповідно. У наступних роках ситуація змінилася, зросла частка позикового капіталу. Питома вага позикового капіталу у 2022 р. дорівнювала 62,15% у 2023 р. – 57,86%. Тобто у ПП «Солодар» починаючи із 2022 р. змінилася структура капіталу, власний капітал перестав бути основним джерелом фінансування.

У таблиці 2.2 проаналізовано детально динаміку складових власного капіталу за 2019-2023 рр. ПП «Солодар» в розрізі всіх джерел. Зокрема,

зареєстрований (статутний) капітал приватного підприємства кожного року залишається на тому ж рівні – 600 тис. грн. У 2019 р. власний капітал зменшували збитки у сумі 278,6 тис. грн, у 2020 р. – 160 тис. грн. У наступні роки ситуація змінилася, підприємство отримувало прибуток, зокрема нерозподілений прибуток у 2021 р. становив 138,4 тис. грн, у 2022 р. – 597,4 тис. грн, у 2023 р. нерозподілений прибуток зріс аж до 2132,3 тис. грн. 2023 р. був найприбутковіший рік приватного підприємства у досліджуваному періоді.

Таблиця 2.2

Джерела власного капіталу ПП «Солодар» за 2019 - 2023 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2023-2019 рр.	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
Зареєстрований капітал	600	600	600	600	600	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-278,6	-160	138,4	597,4	2132,3	2410,9	-865,36
Всього	321,4	440	738,4	1197,4	2732,3	2410,9	750,12

Наглядно ми можемо спостерігати структуру джерел власного капіталу ПП «Солодар» у 2019-2023 рр. на рис. 2.2.

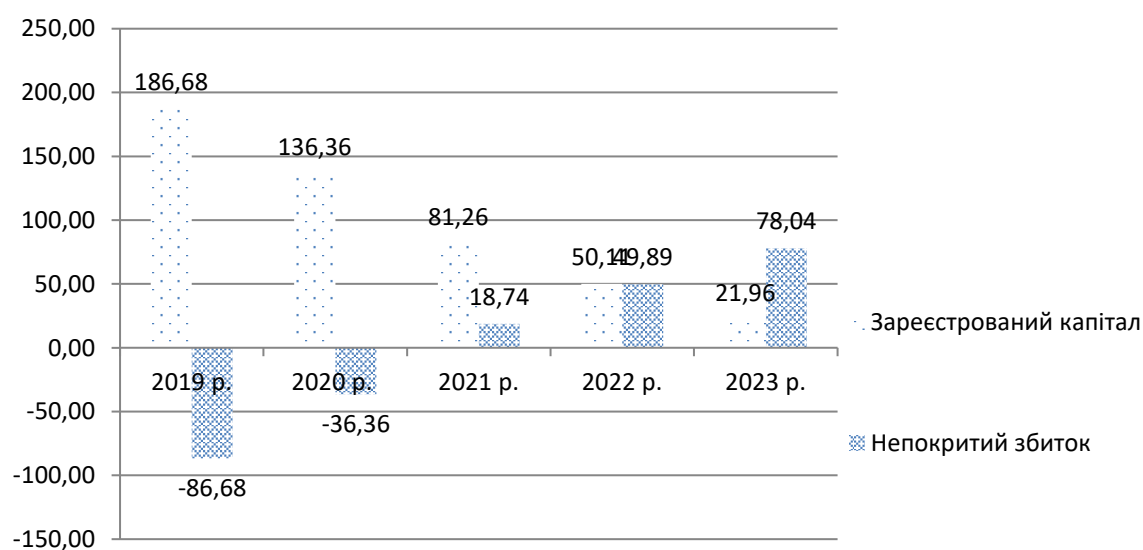

Рис. 2.2. Структура власного капіталу ПП «Солодар» у 2019-2023 рр., %

Як можна спостерігати структура власного капіталу ПП «Солодар» змінилася. Якщо у 2019-2021 рр. основним джерелом його був статутний капітал, то у 2022 р. вже статутний капітал та нерозподілений прибуток займають однакові позиції. У 2023 р. 78,04% власного капіталу було сформовано за рахунок нерозподіленого прибутку і лише 21,96% за рахунок зареєстрованого статутного капіталу.

Динаміку складу позикових джерел приватного підприємства «Солодар» можна спостерігати у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Джерела позикового капіталу ПП «Солодар» за 2019– 2023 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2023-2019 рр.	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
Короткострокові кредити банків	0	0	0	533,6	1872,2	1872,2	100
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	180,7	24,7	309,6	1389,2	1755,3	1574,6	871,39
Поточні зобов'язання за розрахунками:							
з бюджетом	0	59,4	120,1	32,2	110,9	110,9	100
зі страхування	0,1	0,4	0,6	1,8	2,5	2,4	2400
з оплати праці	1,7	2,0	2,4	9,2	11	9,3	547,06
<i>Всього позикового капіталу</i>	182,5	86,2	432,7	1966	3751,9	3569,4	1955,84

Значна сума зобов'язань припадає на кредиторську заборгованість за товари, роботи і послуги. Зокрема, у 2019 р. її обсяг дорівнював 180,7 тис. грн, у 2020 р. зменшився до 24,7 тис. грн., у 2021 р. зріс до 309,6 тис. грн., у 2022 р. дорівнював 1389,2 тис. грн., і у 2023 р. був найвищим – 1755,3 тис. грн. За п'ять років обсяг кредиторської заборгованості зріс на 1574,6 тис. грн (871,39%). Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, зі страхування, також з оплати праці мають незначну тенденцію до росту. Також у підприємства у 2022-2023 рр. з'явилися зобов'язання за короткостроковим

кредитом, сума за якими зростає: у 2022 р. становила 533,6 тис. грн, у 2023 р. зросла до 1872,2 тис. грн. Отже основним фактором зростання позикового капіталу є зростання величини поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та заборгованості за короткостроковими кредитами.

Оцінку фінансової діяльності підприємства у сфері фінансування приватного підприємства варто доповнити аналізом його фінансової стійкості. Для цього визначимо тип фінансової стійкості ПП «Солодар», табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Визначення фінансової стійкості ПП «Солодар» у 2019– 2023 рр.

№	Показник	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2019-2023 рр. (+, _)	
		2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
1	Оборотний капітал	471,4	395,3	1053,6	2936,2	6364,7	5893,3	1250,17
2	Поточні зобов'язання	182,5	86,2	432,7	1966	3751,9	3569,4	1955,84
3	Власний оборотний капітал (р. 1 - р. 2)	288,9	309,1	620,9	970,2	2612,8	2323,9	804,40
6	Короткострокові кредити банків	0	0	0	533,6	1872,2	1872,2	100
7	Основні джерела формування запасів	288,9	309,1	620,9	1503,8	4485	4196,1	1452,44
8	Запаси	191,5	95,6	344,7	718,2	2625,9	2434,4	1271,23
9	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел	97,4	213,5	276,2	785,6	1859,1	1761,7	1808,73
10	Тип фінансової стійкості	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість	Нормальна фінансова стійкість		

У досліджуваній період у ПП «Солодар» позитивне значення власного оборотного капіталу. У 2019-2021 рр. його розміру вистачало для повного фінансування запасів. Тому тип фінансової стійкості підприємства можна визначити як абсолютна фінансова стійкість. У 2023 р. його розміру власного

капіталу не вистачало для повного фінансування запасів, тому підприємство вдавалося до кредитних ресурсів. Тип фінансової стійкості у 2023 р. визначається на рівні нормальної фінансової стійкості.

Для розширення характеристики фінансової стійкості розрахуємо відносні показники фінансової стійкості ПП «Солодар» у 2019-2023 рр.

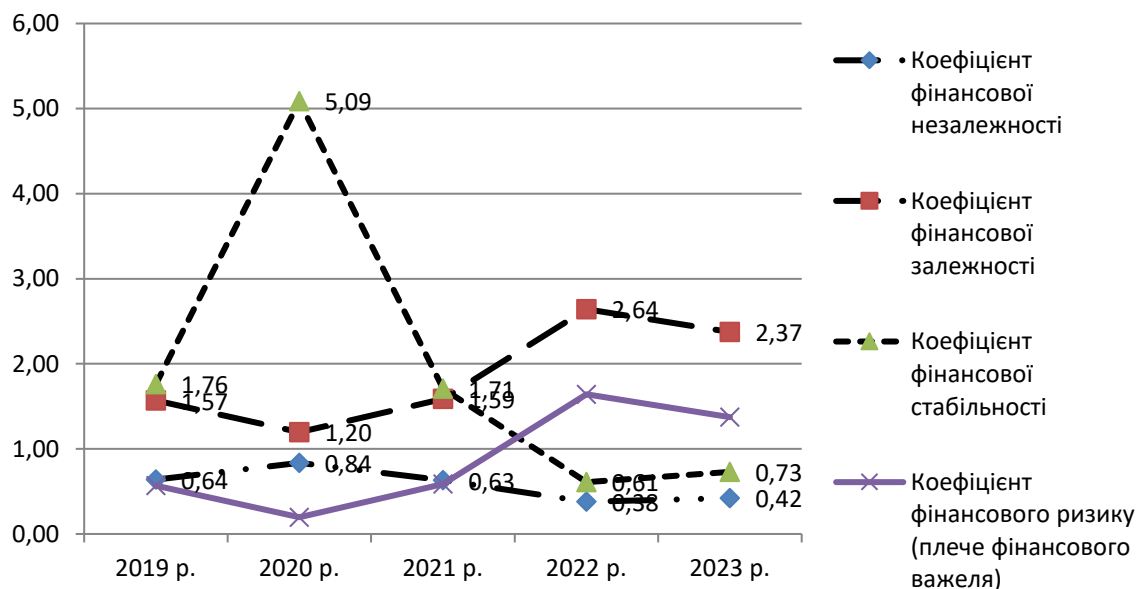

Рис. 2.3. Динаміка показників фінансової стійкості ПП «Солодар» у 2019–2023 рр.

Як бачимо значення відносних показників також засвідчили, що підприємство є фінансово стійким. Зокрема коефіцієнт фінансової незалежності у 2019 р. становив 0,64, у 2020 р. зріс до 0,84, у 2021 р. зменшився до 0,63, у 2022 р. становив 0,38 і у 2023 р. – 0,43. У два останні роки фінансова діяльність підприємства була пов'язана з отриманням короткострокового кредитування, тому значення даного показника, як і показника фінансової стабільності, зменшилося. У коефіцієнтів фінансової залежності та фінансового ризику протилежна тенденція росту, що говорить про погіршення фінансової стійкості ПП «Солодар». Більш ризикова політика фінансування, зокрема отримання кредиту звичайно є основним фактором такої зміни.

2.2. Аналіз складу та структури вкладеного капіталу ПП «Солодар»

Приватне підприємство здійснює операційну діяльність володіючи певним обсягом оборотних та необоротних активів. Аналіз динаміки складу майна приватного підприємства представлено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка складу майна ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2023-2019рр.	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
Необоротні активи	32,5	131,2	117,5	227,2	119,5	87	267,69
Оборотні активи	431,4	395,3	1053,6	2936,2	6364,7	5933,3	1375,36
Активи	503,9	526,5	1171,1	3163,4	6484,2	5980,3	1186,80

Вартість активів підприємства у 2023 р. порівняно із 2019 роком зросла на 5980,3 тис. грн., 1186,8%. Для забезпечення своєї основної діяльності ПП «Чернівціводоканал» використовує необоротні активи. Їх вартість значно збільшилася у 2022 р.. У 2023 р. вартість необоротних активів зросла порівняно із 2019 р. на 87 тис. грн. (297,69%). Вартість оборотних активів ПП «Солодар» є значно більшою ніж оборотних, їх вартість також щороку зростала, якщо порівняти 2023 р. із 2019 р., то зростання відбулося на суму 5933,3 тис. грн. (1375,36 %).

Аналіз структури активів приватного підприємства «Солодар» відображена на рис. 2.4. Прослідковуючи динаміку структури активів приватного підприємства, можна спостерігати сталість формування. Тобто особливості виду діяльності підприємства потребують значного обсягу оборотних активів для забезпечення господарської діяльності.

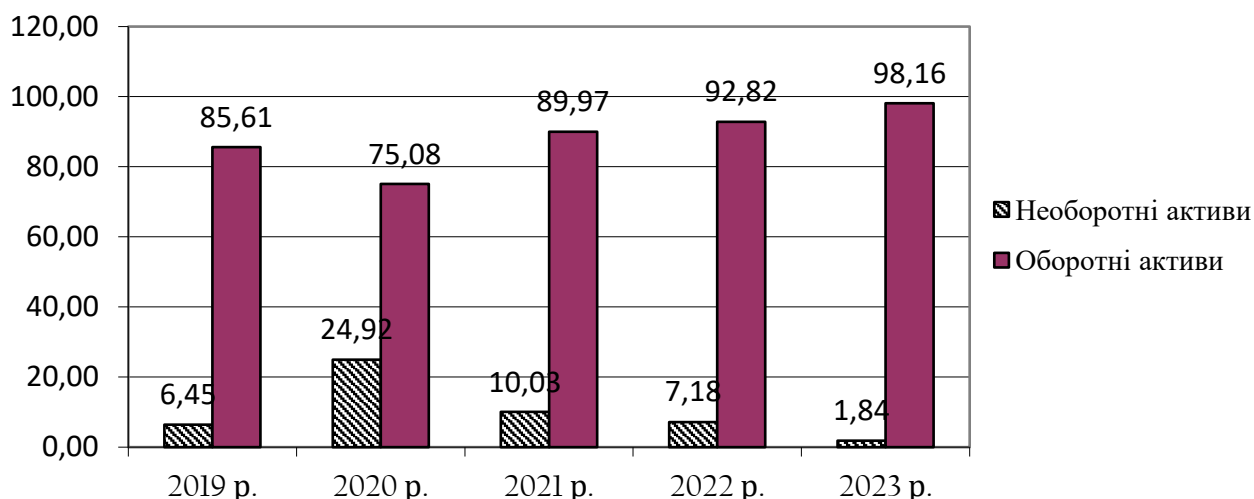

Рис. 2.4. Динаміка структури активів ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр., %

Питома вага необоротних активів є досить низькою. Так у 2018 р. вона становила 6,45%, у 2020 р. спостерігається різке зростання до 24,92%. У наступні роки вони знижувалася і у 2023 р. становила 1,84%. Питома вага оборотних активів ПП «Солодар» є значною. У 2019 р. становила 85,61%, у 2020 р. зменшилася до 75,08 % і у наступні роки зростає до 98,16%, що дорівнює 98,16%.

Необоротні активи ПП «Солодар» представлені лише основними засобами. Динаміка основних засобів відображена на рис. 2.5.

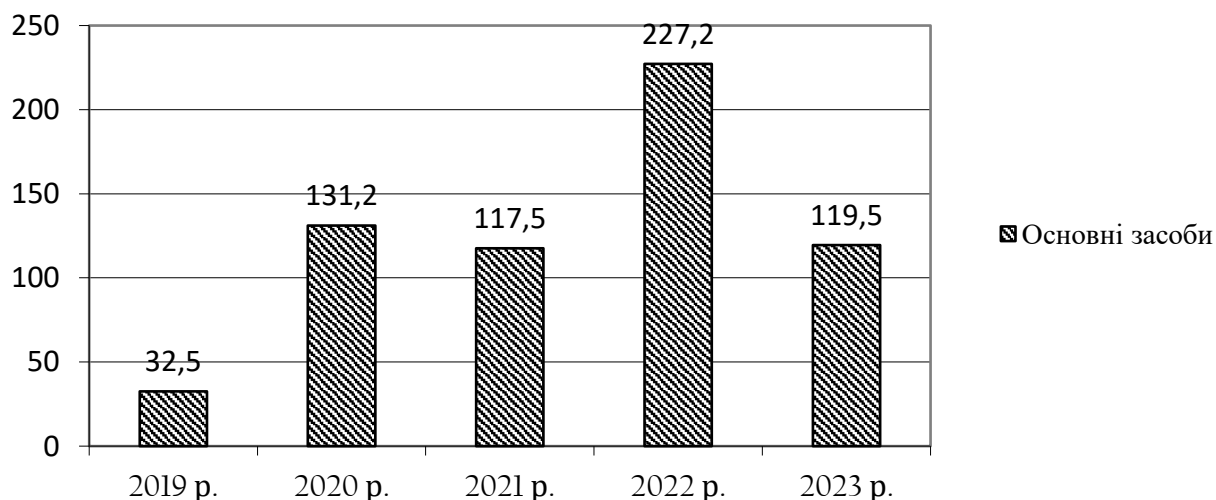

Рис. 2.5. Динаміка вартості основних засобів ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр., тис. грн.

Вартість основних засобів у 2019-2023 рр. змінювалася. У 2020 р. було оновлено обладнання і вона суттєво зросла., У 2021 р. оновлення не відбувалося і вартість основних засобів зменшилася до 117,5 тис. грн. У 2022 р. відбулося зростання майже в 2 рази, до 227,2 тис. грн. І у 2023 р. вартість основних засобів ПП «Солідар» зменшилася до 119,5 тис. грн. За п'ять років її зростання зафіксоване на рівні 267,69%. Прослідковується значне їх зростання у 2022 році.

Для більш повної картини здійснимо оцінку стану зносу та придатності основних засобів приватного підприємства, таблиця 2.6. У таблиці подано розрахунок коефіцієнтів зносу та придатності ПП «Солодар». У 2019 р. основні засоби були зношені на 92%%, у 2020 р. знос становив 76 %, у 2023 р. – 80%. Тому придатність основних засобів була у 2019 р. на рівні 0,08%, у 2023 р. дорівнювала 0,2%. Найбільше значення коефіцієнта придатності спостерігалось у 2022 р. – 0,66. Підприємство потребує фінансових ресурсів для оновлення основних засобів.

Таблиця 2.6

Динаміка показників зносу та придатності основних засобів
ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр.

Показники	На кінець року					Зміна за 2023-2018 рр.
	2019	2020	2021	2022	2023	
Залишкова вартість, тис. грн.	32,5	131,2	117,5	227,2	119,5	87
Первісна вартість, тис. грн.	394,3	548	548	670	608,7	214,4
Знос, тис. грн.	361,8	416,8	430,5	442,8	489,2	127,4
Коефіцієнт зносу	0,92	0,76	0,79	0,66	0,80	-0,11
Коефіцієнт придатності	0,08	0,24	0,21	0,34	0,20	0,11

Фінансова діяльність значною мірою направлена на організацію оборотного капіталу підприємства. Без необхідного обсягу оборотних активів неможливо забезпечити безперервність операційної діяльності ПП «Солодар». У нього сформовані оборотні активи у вигляді запасів, дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги, за розрахунками з бюджетом, інша поточна дебіторська заборгованість, грошові кошти, та інші оборотні активи, табл. 2.7

Таблиця 2.7

Динаміка складу оборотних активів
ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн.					Зміна за 2019-2023 рр.	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн.	%
Запаси	191,5	95,6	344,7	718,2	2625,9	2434,4	1271,23
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	135,8	195,1	490,2	1707,8	2385,2	2249,4	1656,41
Дебіторська заборгованість з бюджетом	97	88	159,7	65,3	651,5	554,5	571,65
Інша поточна дебіторська заборгованість	10,6	0	0	0	0	-10,6	-100,00
Гроші та їх еквіваленти	20,1	16,6	59	444,9	702,1	682	3393,03
Інші оборотні активи	16,4	0	0	0	0	-16,4	-100,00
Оборотні активи	471,4	395,3	1053,6	2936,2	6364,7	5893,3	1250,17

За п'ять досліджуваних років величина оборотних активів ПП «Солодар» зросла на 5893,3 тис. грн (1250,17%). Оборотні активи зростали за рахунок збільшення величини таких основних їх складових як запаси, що зросли на 2434,4 тис. грн., дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 2249,4 тис. грн., дебіторської заборгованості з бюджетом на 554,5 тис. грн., грошових коштів та їх еквівалентів на 682 тис. грн. Величина іншої поточної дебіторської заборгованості зменшилася на 10,6 тис. грн., інших оборотних активів на 16,4 тис. грн.

Для більш наглядного розуміння структури оборотних активів приватного підприємства побудуємо гістограму, рис.2.6.

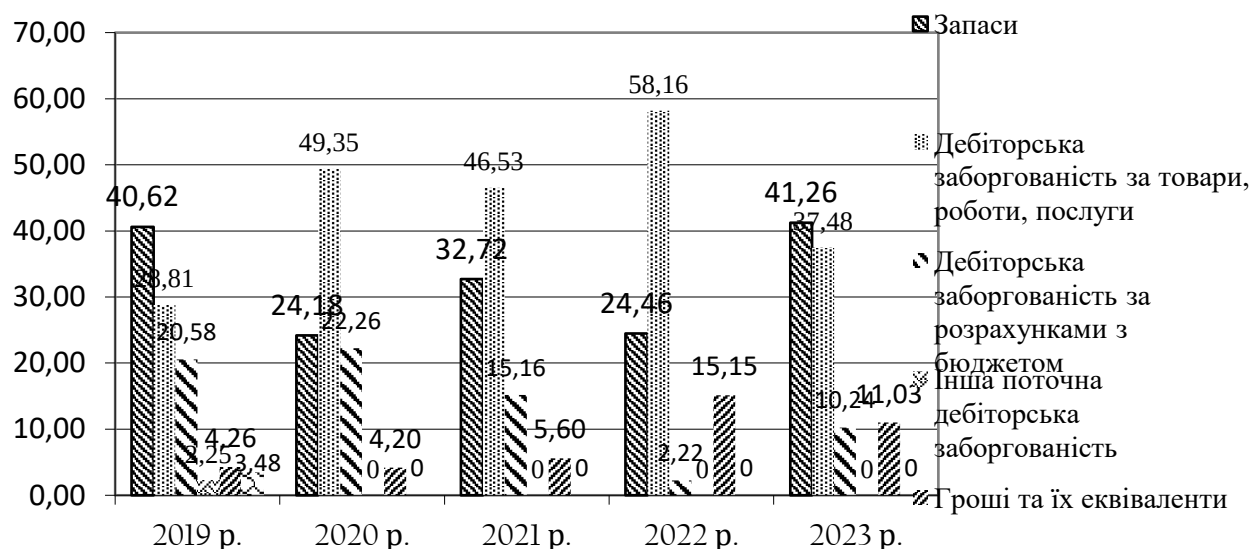

Рис. 2.6. Структура оборотних активів ПП «Солодар» за 2019 – 2023 рр., %

У ПП «Солодар» виходячи із специфіки його діяльності є значний обсяг запасів. Їх питома вага становить 40,62% у 2019 р., 24,18% у 2020 р., 32,72% у 2021 р., 24,46% у 2022 р., 41,26% у 2023 р. Також у приватного підприємства є значні залишки дебіторської заборгованості за товари і послуги. Їх частка у оборотних активах становить 38,81% у 2019 р., 49,35% у 2020 р., 46,53% у 2021 р., 58,16% у 2022 р., 37,48 % у 2023 р. Це дві складових оборотних активів є найбільшими впродовж всього періоду дослідження.

Питома вага дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом була значною: але простежується його зменшення з 20,58% у 2019 р. до 10,24% у 2023 р. грошові кошти. Грошові кошти приватного підприємства у 2019 р. займали 4,26% від усього обсягу оборотних активів, у 2020 р. – 4,2%, у 2021 р. – 5,6%, у 2022 р. – 15,15%, у 2023 р. величина зросла до 11,03%.

Проаналізуємо стан ліквідності та платоспроможності приватного підприємства. У таблиці 2.8 активи згруповані відповідно до рівня ліквідності у чотири групи за ступенем ліквідності. У табл. 2.9 пасиви ПП «Солодар» згруповані за ступенем строковості погашення.

Таблиця 2.8

Групування активів ПП «Солодар»

Активи	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
A1	20,1	16,6	59	444,9	702,1
A2	243,4	283,1	649,9	1773,1	3036,7
A3	207,9	95,6	344,7	718,2	2625,9
A4	32,5	131,2	117,5	227,2	119,5

Таблиця 2.9

Групування пасивів ПП «Солодар»

Пасиви	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
П1	180,7	86,5	432,7	1432,4	1879,7
П2	0	0	0	533,6	1872,2
П3	0	0	0	0	0
П4	321,4	440	738,4	1197,4	2732,3

Якщо порівняти групи активів і пасивів, що представлені у таблицях, то для 2019-2023 р. умова ліквідності має наступний вигляд $A1 \leq П1$; $A2 \geq П2$; $A3 \geq П3$; $A4 \leq П4$. Тобто не виконуються лише перша умова ліквідності, в перспективі є можливості рівня покращення ліквідності.

Для оцінки платоспроможності ПП «Солодар» розраховано коефіцієнти платоспроможності, які відображені на рис. 2.7.

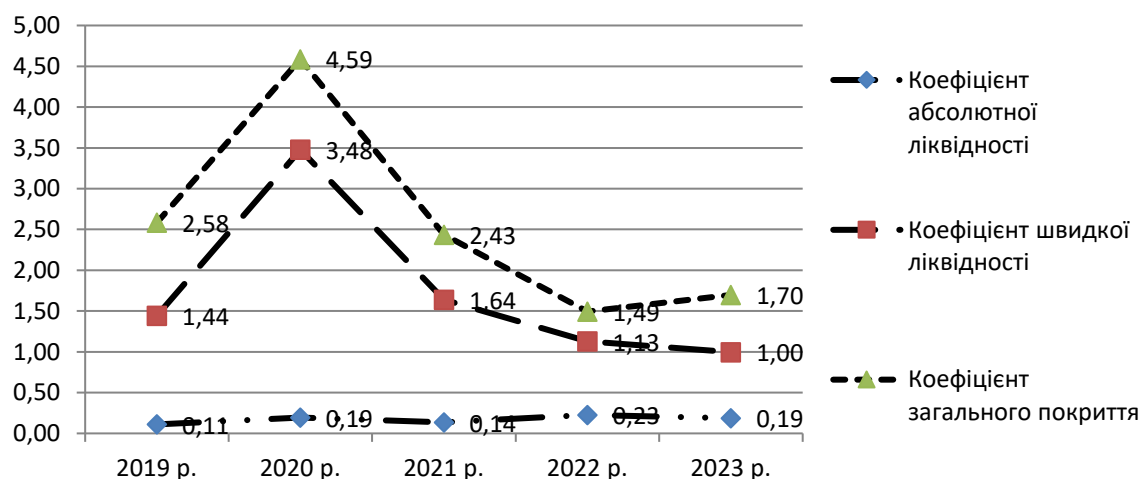

Рис. 2.7. Показників платоспроможності ПП «Солодар» у 2019–2023 рр.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності приватного підприємства у 2019 р. дорівнював 0,11, у 2020 р. – 0,19, у 2021 р. – 0,14, у 2022 р. – 0,23, у 2023 р. – 0,19. У 2020 р. 2022-2023 рр. його значення в межах норми.

Коефіцієнти швидкої ліквідності та загального покриття з 2021 р. мають тенденцію до зменшення. Зокрема, коефіцієнт швидкої ліквідності з 1,44 у 2019 р. зріс до 2,48 у 2020 р. І в наступні роки спадав, у 2023 р. дорівнював 1. Коефіцієнт загального покриття має таку саму тенденцію. Найбільше значення його було у 2020 р. – 4,59, у 2023 р. він дорівнював 1,7. Не зважаючи на спад значення даних показників є в межах норми. Тобто платоспроможність ПП «Солодар» забезпечена.

2.3. Оцінка ефективності фінансової діяльності ПП «Солодар»

Ефективність фінансової діяльності підприємства в широкому розумінні характеризується показниками його фінансової результативності. В таблиці 2.10 зображено порядок формування фінансових результатів ПП «Солодар»

Таблиця 2.10

Динаміка фінансових результатів ПП «Солодар» за 2019-2022 рр.

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення 2023-2019 рр. (+,-)	
						тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	628	1973	1988,9	2946,2	9949,2	9321,2	1484,27
Інші операційні доходи	0	0	0,3	0	0	0	0
Інші доходи	0	0	0	0	49,8	49,8	100
Собівартість реалізованої продукції	578,8	1660,0	1642,6	2481,2	8332,9	7754,1	1339,69
Фінансовий результат до оподаткування	49,2	313	346,6	465	1666,1	1616,9	3286,38
Податок на прибуток	8,9	56,3	62,4	0	108,7	99,8	1121,35
Чистий прибуток	40,3	256,7	284,2	465	1557,4	1517,1	3764,52

Чистий дохід від реалізації послуг ПП «Солодар» з 628 тис. грн., що був у 2019 р., збільшився за п'ять років до 9949,2 тис. грн. у 2023 р. У підприємства за досліджуваний період він зріс на 9321,2 тис. грн. (1484,27 %). Водночас, собівартість реалізованої продукції, послуг зросла з 578,8 тис. грн., що дорівнювала у 2019 р., до 8332,9 тис. грн. у 2023 р. Тобто зросла на 7754,1 тис. грн., 1339,69 %. Тобто темп росту собівартості є меншим ніж темп росту прибутку. Приватне підприємство щороку отримує чистий прибуток, розмір якого зростає. Зокрема у 2019 р. чистий прибуток становив 40,3 тис. грн., у 2020 р. його обсяг зріс до 256,7 тис. грн., у 2021 р. до 284,2 тис. грн., у 2022 р. до 465 тис. грн. і у 2023 р. чистий прибуток становив 1557,4 тис. грн. Тобто за п'ять років чистий прибуток підприємства зріс до 1517,1 тис. грн (3764,52%).

Динаміка зростання чистого доходу, собівартості реалізованої продукції та чистого прибутку зображена на рис. 2.8.

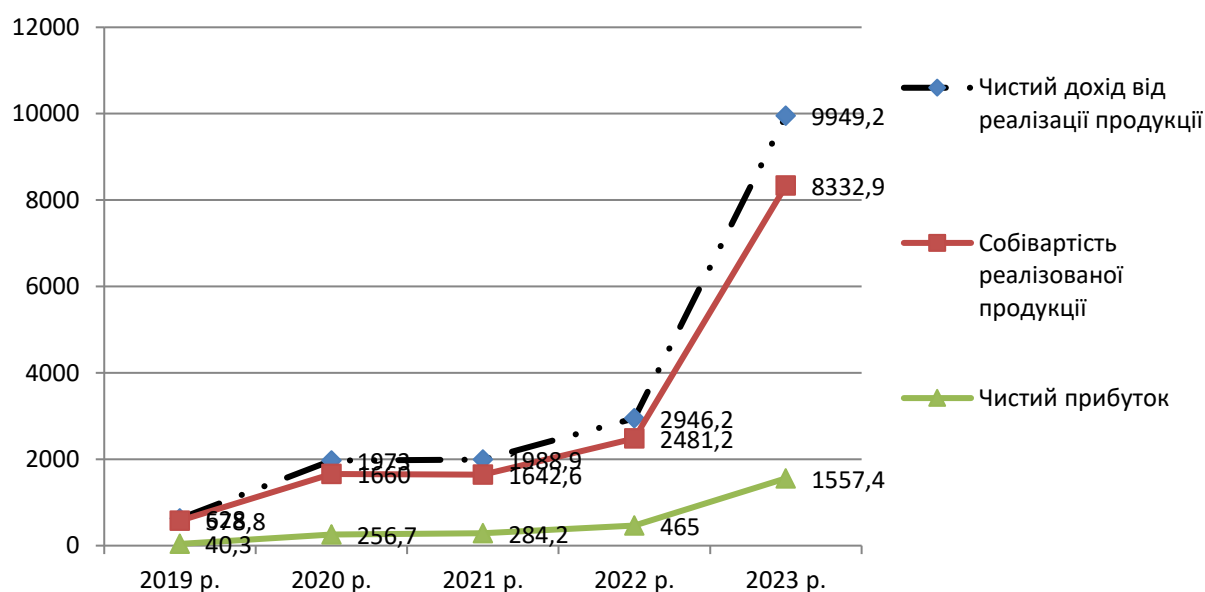

Рис. 2.8. Динаміка фінансових результатів ПП «Солодар» за 2019-2023рр., тис. грн.

Можна спостерігати, що найбільший обсяг чистого прибутку як і чистого прибутку доходу від реалізації продукції підприємство отримало у 2023 р.

Розглянемо відносні показники ефективності ПП «Солодар», а саме показники рентабельності діяльності підприємства, таблиця 2.11.

Таблиця 2.11

Показники рентабельності ПП «Солодар» за 2019–2023 рр., %

Найменування показників	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023 до 2019 рр.
Рентабельність капіталу	7,87	49,83	53,98	54,78	40,69	32,82
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	6,42	13,01	14,29	15,78	15,65	9,23
Рентабельність власного капіталу	9,63	71,17	67,67	78,92	89,75	80,12
Рентабельність оборотного капіталу	13,59	190,86	109,48	38,77	54,47	40,88

В 2019-2023 рр. показники рентабельності ПП «Солодар», зокрема капіталу, реалізованої продукції, власного, оборотного капіталів мали тенденцію до росту. У 2019 р. підприємство показники рентабельності були найменшими. Рентабельність у 2023 р. мала такий рівень: зокрема, рентабельність капіталу становила 40,69%, реалізованої продукції – 15,65%, власного капіталу – 89,75%, оборотного капіталу – 54,47%.

Оцінка ефективності фінансової діяльності буде більш змістовною, якщо дослідити, як вплинула ділова активність на ефективність господарської діяльності підприємства (табл. 2.12).

У ПП «Солодар» рівень ділової активності забезпечує ефективну діяльність підприємства. Коефіцієнт оборотності капіталу приватного підприємства у 2019 році становив 1,23 обороти, у 2020 р. – 3,83 обороти, у 2021 р. – 3,78 обороти, у 2022 р. – 3,47 обороти, у 2023 р. – 2,6 обороти. Це означає, що у 2019 р. тривалість обороту становила значний період - 297,46 днів, у наступні роки ситуація покращилася. У 2020 р. вона становила 95,31 дні, у 2021 р. – 96,65 дні, у 2022 р. – 105,16, у 2023 р. – 140,2 дні. Якщо говорити про оборотність оборотних активів, то коефіцієнт оборотності оборотних активів у 2019 р. становив 2,12 обороти, у 2020 р. зріс до 14,67 оборотів, у 2021 р. – 7,68, у 2022 р. - 2,46 обороти, у 2023 р. зріс до 3,48

оборотів. Тривалість одного обороту оборотного капіталу у 2019 році становила 172,42 дні, у 2020 р. – 24,78 днів, у 2021 р. – 47,64 дні, у 2022 р. – 148,59 дні, у 2023 р. – 104,88 дні.

Тривалість погашення дебіторської заборгованості зменшилася з 160,53 днів до 88,23 дні. Тривалість погашення кредиторської заборгованості є меншою ніж дебіторської, у 2019 р. – 54,26 дні, у 2023 р. - 60,75 дні, зросла на 6,5 днів.

Таблиця 2.12

Динаміка показників ділової активності
ПП «Солодар» за 2019-2023 рр.

Найменування показників	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023 до 2018 рр.
Коефіцієнт оборотності капіталу	1,23	3,83	3,78	3,47	2,60	1,37
Тривалість обороту капіталу, дні	297,46	95,31	96,62	105,16	140,42	-157,04
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,12	14,67	7,66	2,46	3,48	1,36
Тривалість обороту оборотних активів, дні	172,42	24,88	47,64	148,59	104,88	-67,53
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,27	7,49	4,26	2,43	4,14	1,86
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, дні	160,53	48,70	85,61	150,09	88,23	-72,30
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	6,73	14,67	7,66	3,16	6,01	-0,72
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, дні	54,26	24,88	47,64	115,53	60,75	6,50

Оцінка ефективності фінансової діяльності підприємства доповнена інтегральним показником оцінки ймовірності банкрутства ПП «Солодар» за допомогою моделі Е. Альтмана, яка має такий вигляд:

$$Z=1,2\times X_1+1,4\times X_2+3,3\times X_3+0,6\times X_4+0,999\times X_5, \text{ де}$$

де X_1 – відношення власного оборотного капіталу до всього активів;

X_2 – відношення нерозподіленого прибутку до всього активів; x_3 – відношення прибутку до виплати відсотків до всього активів;

X_3 – відношення власного капіталу до зобов'язань;

X_4 – відношення чистого доходу до всього активів.

Для визначення ймовірності банкрутства порівнюється розрахований індекс із його критичним значенням, табл. 2.12.

При цьому, якщо $Z < 1,8$ – ймовірність банкрутства дуже висока; $1,8 < Z < 2,6$ – висока; $2,61 < Z < 2,9$ – ймовірність банкрутства низька; $2,9 < Z < 3$ – ймовірність банкрутства дуже низька.

Таблиця 2.12

Розрахунок коефіцієнтів та інтегрального показника ймовірності банкрутства ПП за моделлю Е. Альтмана

Роки	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
X1	0,57	0,59	1,18	0,83	0,40
X2	0,08	0,49	0,54	0,40	0,24
X3	0,10	0,59	0,66	0,40	0,26
X4	1,76	5,09	1,71	0,61	0,73
X5	1,25	3,75	3,78	2,52	1,53
Z	3,42	10,14	9,14	5,74	3,64

Наведені розрахунки за моделлю Е. Альтмана дозволяють зробити висновок, що ПП «Солодар» банкрутство не загрожує, підприємство є фінансово стійким, платоспроможним та ефективно працюючим.

Висновки до розділу 2

Фінансове забезпечення основної та інвестиційної діяльності ПП «Солодар» здійснюється як за рахунок власних так і за рахунок позикових джерел. Обсяг фінансування ПП «Солодар» зріс, особливо у 2023 р., аж до 6484,2 тис. грн. Його зміни обумовлені зростанням власного капіталу за 5 років на 2410,9 тис. грн. (750,12%). Позиковий капітал приватного підприємства також значно зріс у 2023 р. В структурі джерел фінансування ПП «Солодар» у 2019-2021 рр. найбільшу частку складав власний капітал, 63,78% 87,57%, 63,05% відповідно. У наступних роках ситуація змінилася, зросла частка позикового капіталу. Основним фактором зростання позикового капіталу є зростання величини поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та заборгованості за короткостроковими кредитами.

У досліджуваній період у ПП «Солодар» позитивне значення власного оборотного капіталу. У 2019-2021 рр. його розміру вистачало для повного фінансування запасів. Тому тип фінансової стійкості підприємства можна визначити як абсолютна фінансова стійкість. У 2023 р. його розміру власного капіталу не вистачало для повного фінансування запасів, тому підприємство вдавалося до кредитних ресурсів. Тип фінансової стійкості у 2023 р. визначається на рівні нормальної фінансової стійкості. Значення відносних показників також засвідчили, що підприємство є фінансово стійким. Зокрема коефіцієнт фінансової незалежності у 2019 р. становив 0,64, у 2020 р. зріс до 0,84, у 2021 р. зменшився до 0,63, у 2021 р. становив 0,38 і у 2023 р. – 0,43. У два останні роки фінансова діяльність підприємства була пов'язана з отриманням короткострокового кредитування, тому значення даного показника, як і показника фінансової стабільності, зменшилося. У коефіцієнтів фінансової залежності та фінансового ризику протилежна тенденція росту, що говорить про погіршення фінансової стійкості ПП «Солодар». Більш ризикова політика фінансування, зокрема отримання кредиту звичайно є основним фактором такої зміни.

Прослідковуючи динаміку структури активів приватного підприємства, можна спостерігати сталість формування. Тобто особливості виду діяльності підприємства потребують значного обсягу оборотних активів для забезпечення господарської діяльності. Фінансова діяльність значною мірою направлена на організацію оборотного капіталу підприємства. Без необхідного обсягу оборотних активів неможливо забезпечити безперервність операційної діяльності ПП «Солодар». У нього сформовані оборотні активи у вигляді запасів, дебіторської заборгованість за товари, роботи і послуги, за розрахунками з бюджетом, інша поточна дебіторська заборгованість, грошові кошти, та інші оборотні активи. Аналіз ліквідності показав, що баланс підприємства не є абсолютноліквідним, але значення відносних показників в межах норми. Тобто платоспроможність ПП «Солодар» забезпечена.

В 2019-2023 рр. показники рентабельності ПП «Солодар», зокрема капіталу, реалізованої продукції, власного, оборотного капіталів мали тенденцію до росту. У 2019 р. підприємство показники рентабельності були найменшими. Рентабельність у 2023 р. мала тикій рівень: зокрема, рентабельність капіталу становила 40,69%, реалізованої продукції – 15,65%, власного капіталу – 89,75%, оборотного капіталу – 54,47%. У ПП «Солодар» рівень ділової активності забезпечує ефективну діяльність підприємства.

Наведені розрахунки за моделлю Е. Альтмана дозволяють зробити висновок, що ПП «Солодар» банкрутство не загрожує, підприємство є фінансово стійким, платоспроможним та ефективно працюючим.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПП «СОЛОДАР»

3.1. Проблеми та перспективи підвищення результативності фінансової діяльності на приватному підприємстві

Формування та ефективне використання фінансових ресурсів є ключовим елементом успішної фінансової діяльності підприємства. Сучасні методи управління фінансовою діяльністю, адаптовані до ринкових умов, дозволяють підприємству забезпечити стабільне фінансування своїх операційних та інвестиційних процесів. Завдяки вмілому управлінню фінансової діяльності забезпечується своєчасність фінансового забезпечення операційної діяльності, а саме забезпечення необхідних коштів для підтримки виробництва, маркетингу, закупівель та інших повсякденних операцій.

Також фінансова діяльність відповідає за фінансування інвестиційних проектів: залучення інвестицій для розвитку підприємства, модернізації виробничих потужностей або впровадження нових технологій.

Контроль за виконанням фінансових зобов'язань забезпечує своєчасність розрахунків з постачальниками, партнерами та підрядниками для підтримки ділової репутації. Своєчасне виконання податкових зобов'язань перед державою, що дозволяє уникнути санкцій і забезпечити стабільність.

Вчасна оплата відсотків за кредитами та погашення основної суми боргу забезпечує підтримку фінансової стійкості та кредитної історії.

Фінансова діяльність впливає на стратегічний розвиток підприємства, оскільки саме через ефективне управління фінансами здійснюється капіталізація підприємства, інвестиції в нові проекти та розширення ринкових можливостей.

Важливою складовою фінансової діяльності є планування грошових потоків, що дозволяє прогнозувати надходження і витрати, уникати касових розривів та забезпечувати ліквідність.

Тому сучасний фінансовий менеджмент повинен бути гнучким, щоб швидко адаптуватися до змін на ринку. Це включає інструменти для управління ризиками, фінансове прогнозування та аналіз рентабельності різних проектів. Успішне управління фінансовою діяльністю є ключовим чинником сталого розвитку підприємства і його фінансової стабільності на ринку.

Фінансова діяльність підприємства включає процеси формування, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою досягнення економічних і соціальних цілей, які ставить перед собою підприємство. Ця діяльність забезпечує зміни в обсязі капіталу та його складових, впливає на ефективність використання фінансових ресурсів та фінансові результати підприємства.

Фінансова діяльність підприємства зосереджена на вирішенні кількох ключових завдань, які спрямовані на забезпечення стабільного розвитку та ефективного використання ресурсів. Основні завдання є фундаментом для побудови фінансової стратегії підприємства. Зокрема до них відносяться:

1. Забезпечення капіталом операційної, фінансової та інвестиційної діяльності: підприємство повинно мати доступ до достатніх фінансових ресурсів для підтримки поточних операцій (виробництво, закупівлі), здійснення фінансових операцій (розрахунки з партнерами, виплати кредитів) та інвестування в розвиток.

2. Пошук резервів збільшення обсягу доходів, прибутків і рентабельності: оптимізація бізнес-процесів, пошук нових ринків збуту, впровадження інновацій і підвищення ефективності є ключовими аспектами збільшення фінансових показників.

3. Забезпечення виконання фінансових зобов'язань перед партнерами: своєчасні розрахунки з постачальниками, банками, підрядниками та державними структурами є основою для підтримки довгострокових ділових відносин і збереження ділової репутації підприємства.

4. Фінансування виробничого та соціального розвитку: інвестиції у виробництво та соціальну сферу (умови праці, інфраструктуру) сприяють стабільному розвитку підприємства та підвищенню мотивації персоналу.

5. Контролінг за ефективним розподілом і використанням фінансових ресурсів: система контролінгу дозволяє підприємству оцінювати ефективність використання фінансових ресурсів, виявляти відхилення від плану та своєчасно коригувати управлінські рішення для досягнення фінансових цілей.

Фінансова діяльність підприємства не лише забезпечує його операційну стабільність, але й сприяє довгостроковому розвитку, ефективному управлінню ресурсами та підвищенню конкурентоспроможності.

Успішне функціонування підприємства, особливо його інвестиційна та операційна діяльність, залежить від наявності достатнього фінансового ресурсу. Фінансова діяльність підприємства охоплює заходи, спрямовані на мобілізацію капіталу для забезпечення всіх аспектів діяльності. Це включає залучення коштів як з внутрішніх джерел (прибуток, амортизація), так і з зовнішніх (банківські кредити, інвестиції, випуск акцій). – це сукупність операцій, які призводять до змін розміру та складу власного і позикового капіталу підприємства. Важливо зазначити, що ці операції не пов'язані безпосередньо з основною (операційною) діяльністю підприємства, а відображають процес його фінансування. Тобто фінансова діяльність фокусується на тому, як підприємство фінансує свою діяльність, збільшує або змінює структуру капіталу, аби мати можливість реалізовувати свої операційні та інвестиційні проекти. Це є ключовою частиною загальної фінансової стратегії підприємства, яка впливає на його фінансову стабільність та зростання.

Саме фінансова діяльність (фінансування) має основний вплив на процеси створення доданої вартості на підприємстві. В свою чергу, оптимізація структури капіталу (оптимізація джерел фінансування) забезпечить зменшення витрат на його залучення та сприятиме підвищенню ефективності операційної та інвестиційної діяльності.

Фінансова діяльність як система використання різних форм і методів фінансування проявляється у практичній фінансовій роботі, яка повинна забезпечувати ефективну життєдіяльність підприємства та покращення його фінансових результатів.

1. Проблема управління фінансовою діяльністю підприємства дійсно може виникати через неузгодженість між бажаними цілями та реальними результатами. Це може стосуватися як фінансових результатів, так і функцій управління, що проявляється в таких аспектах:
2. Невідповідність між фінансовими цілями та ресурсами: Підприємство може поставити високі цілі, наприклад, збільшення прибутку або розширення ринкової частки, але не мати достатніх фінансових ресурсів або капіталу для їх досягнення. Це може призводити до проблем із фінансуванням операцій або інвестицій.
3. Помилки у плануванні. Неправильне фінансове планування може спричинити, що підприємство не досягає поставлених цілей. Недостатня увага до аналізу ринку, зміни економічної ситуації або ризиків може призвести до того, що заплановані фінансові показники не відповідають реальним умовам.
4. Недостатній контроль за виконанням фінансових планів. Відсутність ефективного контролю за виконанням фінансових планів та бюджету може призводити до ситуацій, коли витрати перевищують доходи або капітал використовується неефективно.
5. Конфлікти між різними функціями управління. Якщо фінансові відділи не співпрацюють з іншими відділами (маркетингом, виробництвом, закупівлями), це може призвести до того, що ресурси розподіляються нерационально, і реальні результати не відповідають поставленим цілям.
6. Невідповідність між фінансовими стратегіями і тактиками. Короткострокові фінансові рішення можуть бути несумісними з довгостроковою фінансовою стратегією. Наприклад, надмірне залучення

позикових коштів для вирішення тимчасових проблем з ліквідністю може негативно вплинути на стабільність підприємства у майбутньому.

Для уникнення таких проблем важливо розробляти збалансовану фінансову стратегію, яка враховує реальні можливості підприємства, ринкові умови та ризики, а також забезпечувати ефективне управління фінансовими ресурсами через постійний моніторинг і коригування фінансових планів та результатів.

Управління генеруванням капіталу (фінансової бази) підприємства є ключовим аспектом фінансового менеджменту, який включає пошук та залучення необхідних фінансових ресурсів для підтримки діяльності компанії та досягнення бажаного рівня дохідності. Основні завдання та аспекти цього процесу включають пошук джерел фінансування, диференціація за вартістю залучення, аналіз та вибір джерел фінансування.

Раціональна структура капіталу – це така комбінація власних, залучених та запозичених коштів, яка забезпечує баланс між ризиком та прибутковістю, який дозволяє компанії ефективно використовувати свої фінансові ресурси, зберігаючи при цьому фінансову стійкість. Отже, управління структурою капіталу є необхідним для мінімізації витрат залучення капіталу з різних джерел та забезпечення максимальної віддачі для співвласників підприємства від вкладеного ними капіталу, з урахуванням перспективного зростання вартості підприємства.

Це означає, що компанія повинна стратегічно вибирати співвідношення між власним та позиковим капіталом, щоб оптимізувати вартість капіталу та максимізувати прибутковість. Водночас, важливо враховувати ризики, пов'язані з надмірним залученням позикових коштів, та забезпечувати достатній рівень фінансової стійкості.

Ефективне управління структурою капіталу дозволяє компанії досягти балансу між рентабельністю та фінансовою стійкістю, що сприяє довгостроковому розвитку та підвищенню вартості підприємства.

Системний характер управління фінансовими ресурсами дійсно визначається наявністю комплексу інструментів, які взаємодіють між собою. Кожен інструмент управління фінансами не тільки виконує свою специфічну функцію, але й сприяє загальному функціонуванню системи, де зміна одного елемента може викликати ланцюгову реакцію в інших, впливаючи на фінансову стійкість та ефективність компанії. Управління фінансовими ресурсами вважається ефективним, якщо:

- інструменти управління формуванням фінансових ресурсів використовуються для чесного управління прибутком та ефективного використання ресурсів, амортизаційна політика і емісійна політика використовуються для оптимізації фінансового позитивного результату, управління залученням банківських кредитів і управління дебіторською заборгованістю не надають фінансового ризику підприємства;
- інструменти управління внутрішнім оборотом фінансових ресурсів використовуються для ефективного планування та використання фінансових ресурсів, аналізу і оцінку активів, системи фінансових нормативів та регламентів і регулювання і стимулювання обігу фінансових ресурсів;
- інструменти управління розподілом фінансових ресурсів використовуються для ефективного фінансування операційної діяльності, інвестиційної діяльності, кредитування контрагентів, безоплатне та благодійне фінансування підприємства та розміщення тимчасово вільних ресурсів через використання фінансових інструментів.

Перш ніж переходити до розгляду можливостей і засобів удосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства доцільно розглянути його сильні та слабкі сторони. Для цього доцільним вважаємо застосування SWOT-аналізу, ефективного інструмент для оцінки поточного стану підприємства та визначення стратегічних напрямків його розвитку. Він дозволяє систематизувати інформацію про внутрішнє та зовнішнє середовище компанії, виявити її сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, табл.3.1.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз ПП «Солодар»

Сильні сторони	Слабкі сторони
- впровадження нової продукції та нових послуг на основі автоматизованих систем - наявність налагоджених комерційних зв'язків з контрагентами - налагоджені канали збуту продукції - наявність кваліфікованого персоналу, що має досвід роботи у даній сфері	- нестача власного капіталу для освоєння нових видів продукції - незадовільна результативність роботи з дебіторами - значна залежність від зовнішніх кредиторів при формуванні фінансових ресурсів
Можливості	Загрози
- розширення ринків збуту, можливість опанування нових сегментів ринку - підвищення інвестиційної активності - зростання ефективності заходів з просування продукції - можливість забезпечення поточної платоспроможності - можливість зростання прибутковості - зростання конкурентоспроможності - підвищення кваліфікації персоналу	- політична й макроекономічна нестабільність - інфляційні процеси - скорочення внутрішнього ринку збуту внаслідок відсутності попиту на продукцію - наявність конкурентів, що займають стійке положення - нестабільне правове поле держави - зростання внутрішніх цін на сировину, паливо, електроенергію тощо - високий рівень дебіторської заборгованості - високий рівень позикового капіталу

Сучасні підприємства стикаються з численними викликами як з боку зовнішнього середовища, так і з боку внутрішніх процесів. Зовнішні фактори, такі як нестабільність економіки, зміни в законодавстві, конкуренція, технологічні інновації та глобалізація, можуть значно впливати на діяльність підприємства. Оскільки підприємство не може контролювати ці фактори, важливо вміти швидко адаптуватися до змін і розробляти стратегії, що дозволять мінімізувати негативні наслідки.

Внутрішні фактори, пов'язані з управлінням, організаційною культурою, кваліфікацією персоналу та ефективністю бізнес-процесів, також мають великий вплив на успішність підприємства. Недосконале управління та прорахунки менеджменту можуть призвести до неефективного використання ресурсів, втрати конкурентних переваг та зниження прибутковості.

Для підвищення ефективності управління фінансової діяльності підприємства доцільно спрямувати зусилля за такими напрямками: оптимізація структури активів та пасивів; забезпечення фінансової автономії та підвищення рівня фінансової стійкості підприємства; забезпечення прийняттого рівня ліквідності та платоспроможності; підвищення ефективності використання ресурсів підприємства; оптимізація грошових потоків за термінами й обсягами.

Основні заходи для оптимізації фінансової діяльності підприємства включають:

- оптимізація структури активів: досягнення ліквідного балансу, усунення загрози неплатоспроможності підприємства та підвищення ефективності використання активів;
- оптимізація структури пасивів: збільшення частки довгострокових джерел фінансування для зменшення фінансових ризиків та скорочення обсягу поточних зобов'язань;
- збільшення власного капіталу: відновлення фінансової автономії підприємства, збільшення ефективності використання капіталу та підвищення фінансової стійкості;
- визначення потреби у фінансових ресурсах: збалансування активів та пасивів підприємства за строками для мінімізації вартості залучення ресурсів;
- скорочення поточної дебіторської заборгованості: підвищення касової дисципліни у розрахунках з власними дебіторами для оптимізації структури оборотних активів та збільшення обсягів надходжень підприємства;

- оптимізація розрахунків з кредиторами та дебіторами: збалансування строків цих розрахунків;
- розробка стратегії управління фінансовими ресурсами: врахування факторів макроекономічної нестабільності та змінності кон'юнктури ринку збуту продукції підприємства для розробки більш виваженої стратегії управління фінансовими ресурсами.

Ефективне управління фінансовими ресурсами вимагає комплексного підходу, що поєднує стратегічне бачення з конкретними діями та використанням сучасних методів управління. Це створює основу для довгострокового успіху та фінансової стабільності підприємства.

Підприємства в Україні сьогодні стикаються з викликами, пов'язаними з макроекономічною нестабільністю, яка посилилася через військовий конфлікт на території країни. У таких умовах важливо трансформувати систему управління фінансовими ресурсами, щоб забезпечити ефективність та стійкість підприємства. Успіх підприємства залежить від його здатності ефективно управляти внутрішніми ресурсами та адаптуватися до зовнішніх змін. Акцент на постійному розвитку та вдосконаленні дозволить підприємству не лише подолати наявні загрози, але й використати можливості для подальшого зростання.

3.2. Вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар»

Планування та реалізація довгострокових цілей є одними з найбільш важливих завдань для сучасних підприємств. Це пов'язано з тим, що довгострокове планування дозволяє підприємствам забезпечити своє майбутнє, збільшити ефективність роботи та отримати стабільний прибуток. Проте на даний момент система стратегічного планування погано розвинена, а механізм його здійснення або відсутній або не дієвий та має не систематизований характер. Підприємства наразі складають лише поточні

плани. Підприємства повинні розробити та реалізувати ефективну стратегію розвитку, яка б включала чітке визначення довгострокових цілей, глибокий аналіз ринку, ефективне управління фінансами, інвестиції у розвиток та підготовку кадрів. Це дозволить підприємствам забезпечити своє майбутнє, збільшити ефективність роботи та отримати стабільний прибуток.

У сучасних умовах високої конкурентоспроможності прибутковості, платоспроможності та фінансова стійкість підприємства досягаються завдяки ефективному та результативному веденню фінансів. Фінансова стратегія підприємства включає в себе комплексний підхід, який об'єднує такі елементи: управління активами, прибутком, контроль витрат, планування та управління інвестиціями як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, планування фінансово-економічних показників.

Фінансова стратегія допомагає підприємству уникнути різних фінансових ризиків та економічних загроз, які можуть виникнути під впливом зовнішніх (наприклад, зміни в законодавстві, економічні кризи) та внутрішніх (наприклад, неефективне управління, внутрішні конфлікти) факторів. Вона забезпечує стабільність та стійкість підприємства в динамічному та непередбачуваному бізнес-середовищі.

Вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар» потребує створення концептуального підходу, який формулює ключові принципи та напрямки дослідження. Ця концепція повинна включати основні шляхи розвитку об'єкта дослідження протягом визначеного періоду часу або до досягнення поставленої мети. Концепція виступає як сценарій досягнення цілей, які повинні бути уточнені під час її розробки, рис. 3.1.

Метою концепції удосконалення фінансової стратегії ПП «Солодар» є вдосконалення фінансової складової стратегії його розвитку шляхом створення моделі, яка забезпечить ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства та сприятиме його сталому розвитку.

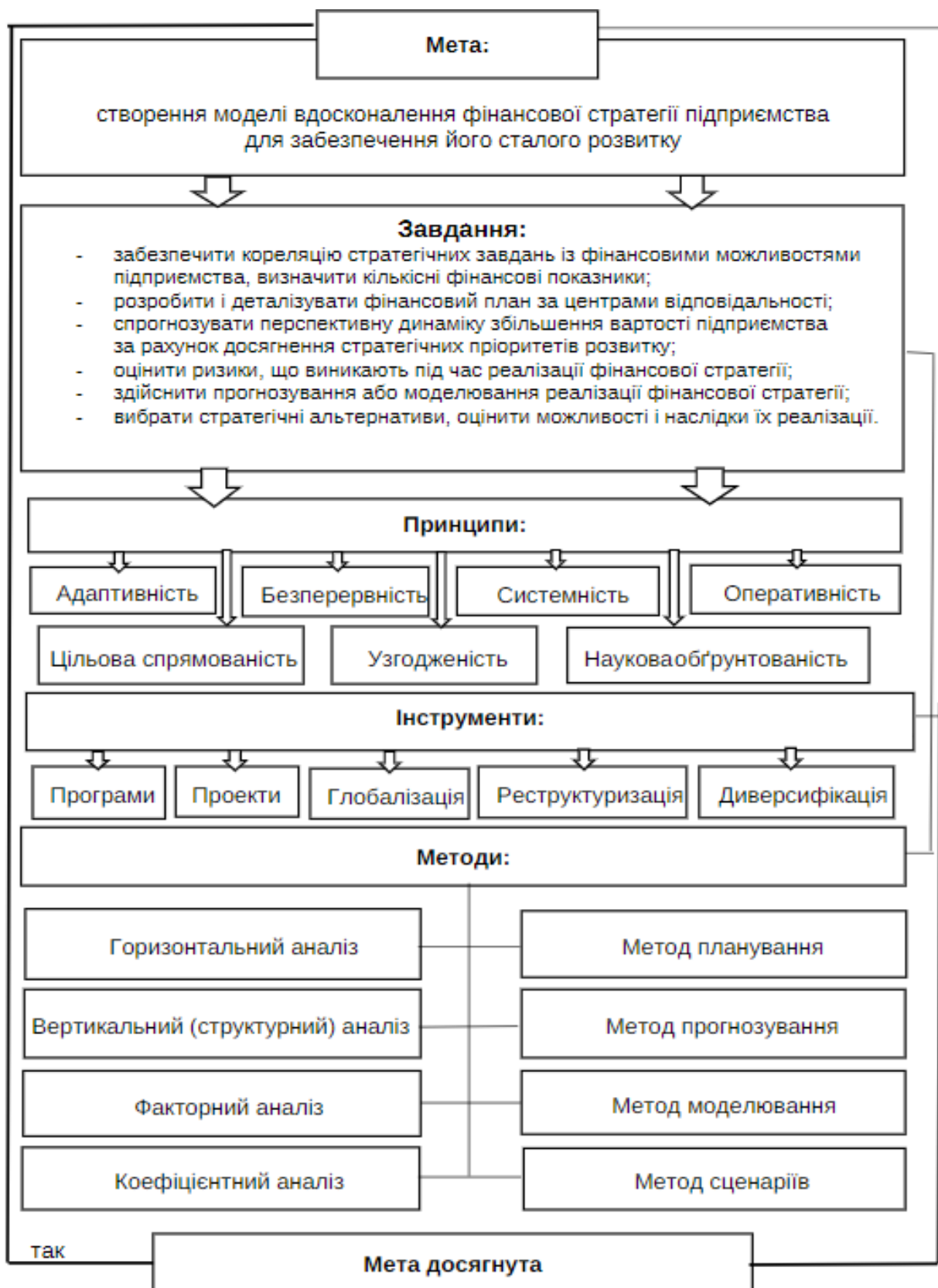

Рис. 3.1 . Концепція вдосконалення фінансової складової стратегії розвитку підприємства

Головною стратегічною метою фінансової стратегії є підвищення платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Це передбачає

досягнення позитивних фінансових результатів, здатність своєчасно виконувати зобов'язання перед кредиторами та інвесторами, а також забезпечення умов для стабільного розвитку у довгостроковій перспективі.

Для досягнення мети розробленої концепції, пов'язаної із вдосконаленням фінансової складової стратегії розвитку ПП «Солодар», потрібно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на вирішення таких головних завдань:

1. Забезпечення кореляції стратегічних завдань з фінансовими можливостями підприємства. Визначити кількісні фінансові показники, які відображатимуть стан та перспективи фінансової діяльності компанії. Аналізувати та узгоджувати стратегічні цілі з фактичними та проєктованими фінансовими результатами.
2. Розроблення та деталізація фінансового плану за центрами відповідальності. Створити детальний фінансовий план, який буде адаптований до вимог кожного центру відповідальності. Визначити фінансові обов'язки та вимоги для кожного підрозділу або команди.
3. Прогнозування перспективної динаміки збільшення вартості підприємства. Аналізувати фактори, які можуть вплинути на вартість підприємства, включаючи розвиток стратегічних пріоритетів. Розробити моделі прогнозування, які дозволять оцінити майбутні фінансові витрати та доходи.
4. Оцінка ризиків, що виникають під час реалізації фінансової стратегії. Визначити потенційні ризики, пов'язані з фінансовою стратегією, такі як ринкові коливання, кредитні ризики, операційні ризики тощо. Розробити стратегії мінімізації цих ризиків та плани їхнього управління.
5. Здійснення прогнозування чи моделювання реалізації фінансової стратегії. Використовувати сучасні методики прогнозування та моделювання для аналізу та оцінки ефективності фінансової стратегії. Проводити регулярні оновлення та коригування фінансового плану на основі нових даних та змін у бізнес-середовищі.

Цей комплекс заходів дозволить ПП «Солодар» краще управляти своїми фінансами, підвищити ефективність фінансової діяльності та забезпечити стаке зростання та розвиток компанії.

Реалізація цієї системи стратегічних завдань та дій дозволить ПП «Солодар» досягти високої фінансової стійкості, збільшити обсяг власних фінансових ресурсів та забезпечити високу рентабельність використання власного капіталу в довгостроковій перспективі.

Фінансова стратегія підприємства дійсно передбачає використання різноманітних інструментів для досягнення своїх цілей, одним з яких є реструктуризація фінансів. Реструктуризація фінансів є важливим механізмом, спрямованим на оптимізацію фінансової структури та підвищення ефективності використання ресурсів. Метою реструктуризації є підвищення ефективності діяльності підприємства, зниження витрат, поліпшення ліквідності та фінансової стійкості. Це дозволяє компанії адаптуватися до змін умов господарювання та забезпечити стабільність своєї фінансової системи.

Диверсифікація є важливим інструментом фінансового менеджменту, який дозволяє зменшити ризики та мінімізувати збитки шляхом розподілу фінансових ресурсів між різними проектами, галузями або активами. «При глобалізації фінансів відбувається вільний та ефективний рух капіталів між країнами та регіонами з метою формування системи регулювання міжнародних фінансів» [21].

Фінансова стратегія компанії включає в себе комплексні підходи та методи, які дозволяють ефективно управляти фінансовими ресурсами з метою досягнення довгострокової стійкості: планування, моделювання, прогнозування, сценарії, горизонтальний аналіз, вертикальний, факторний, кореляційний, коефіцієнтний аналіз та інші.

Фінансова стійкість підприємства, такого як ПП «Солодар», є критично важливим аспектом для оцінки його стабільності та здатності виконувати свої зобов'язання. Використання абсолютних і відносних показників дозволяє

отримати комплексне розуміння фінансового стану компанії. Абсолютні показники фінансової стійкості зосереджуються на порівнянні вартості запасів з конкретними джерелами фінансування. Абсолютні показники надали початкове розуміння фінансової стійкості ПП «Солодар», для більш повної оцінки були розглянуті відносні показники

Динаміку показників, що впливають на фінансову стійкість підприємства наведено на у таблиці 2.4 та рис. 3.2.

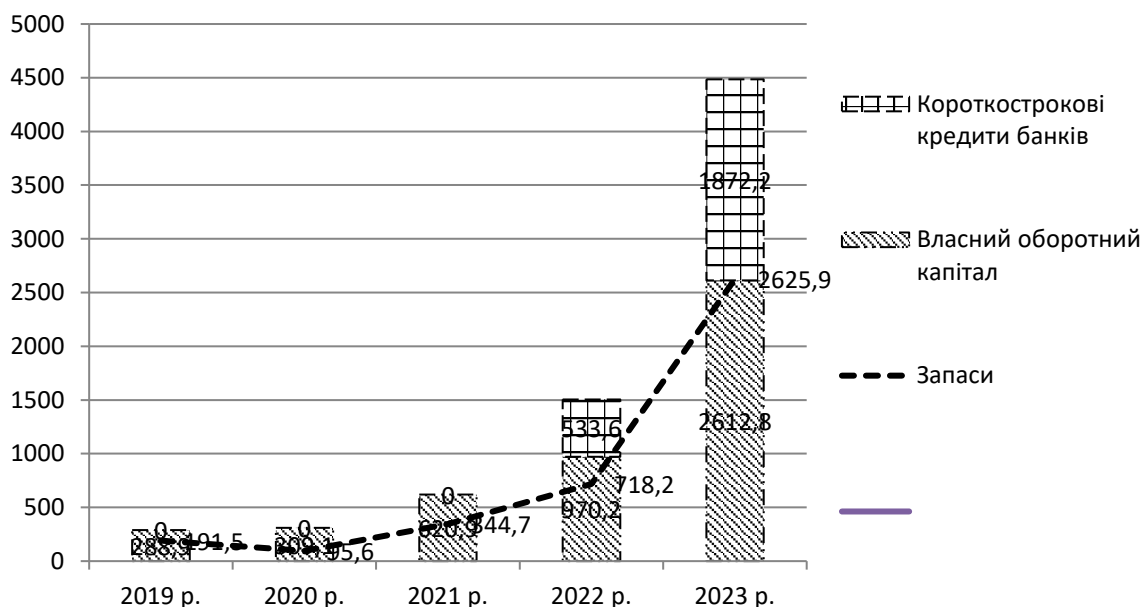

Рис. 3.2. Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПП «Солодар» у 2019– 2023 рр.

Оцінюючи зміни в запасах, варто зазначити, що запаси ПП «Солодар» зросли на 4196,1 тис. грн. у 2023 році в порівнянні з 2019 роком, як наслідок зросли оборотні активи на 5933,3 тис. грн за аналогічний період за рахунок збільшення запасів та розширення діяльності підприємства. Власний оборотний капітал у 2023 році зріс на 2323,9 тис. грн у порівнянні з 2019 роком. Зростання відбулося за рахунок значного приросту власного капіталу, показник у 2023 році зріс на 2410,9 тис. грн за аналогічний період, що демонструє позитивний фінансовий результат підприємства та накопичення прибутку. Необоротні активи значних змін не зазнали, збільшення відбулося на 87 тис. грн у 2023 році в порівнянні з 2019 роком. Основні планові джерела фінансування запасів у 2023 році зросли на 4196,1 тис. грн в порівнянні з

2019 роком. Ріст відбувся як за рахунок власного капіталу так і за рахунок короткострокових кредитів. Загальна величина основних планових джерел фінансування запасів дорівнює показнику власних та короткострокових кредитів банку за відсутності впливу таких показників як довгострокових джерел фінансування запасів 2019–2023 років.

Фінансова стійкість підприємства є важливим аспектом його діяльності, оскільки вона забезпечує можливість компанії ефективно керувати своїми фінансовими ресурсами та мінімізувати ризики банкрутства. Оцінка рівня власних та позикових ресурсів є одним із ключових елементів фінансової стійкості підприємства.

Для оцінки фінансової стійкості підприємства використовуються різні фінансові показники, які розраховуються на основі даних про активи та пасиви з бухгалтерського балансу. Результати розрахунку відносних показників фінансової стійкості ПП «Солодар» за 2019–2023 роки відображено на рис. 2.3

Проаналізувавши рис. 2.3, дані свідчать про погіршення фінансової стійкості та збільшення фінансового ризику підприємства протягом розглянутого періоду, хоча знаходяться близько нормативних значень. Результати аналізу дозволяють зробити висновок про наявність стійкого фінансового стану підприємства, на що вказує значення основних фінансових коефіцієнтів. Хоча протягом аналізованого періоду спостерігається зменшення показників внаслідок більш ризикової політики щодо взяття кредитів банків. Загалом, зменшення фінансової незалежності та фінансової стабільності, разом із зменшенням автономії, є негативними ознаками для компанії, оскільки це свідчить про погіршення її фінансового стану та збільшення ризиків.

Показники прибутковості є важливими для аналізу фінансового стану та ефективності підприємства. Вони допомагають оцінити, наскільки успішно бізнес здійснює генерацію прибутку в контексті витрат та доходів. Показники прибутковості ПП «Солідар» проаналізовано в табл.2.10. Рентабельність

активів у 2023 році зросла на 32,82 пунктів в порівнянні з 2019 роком, динаміка свідчить про поліпшення ефективності управління активами. Рентабельність власного капіталу у 2023 році зросла на 80,12 пунктів в порівнянні з 2019 роком, прибутковість власників зросла. Рентабельність оборотних активів за аналогічний період зросла на 40,88 пунктів, через значне зростання чистого прибутку. Рентабельність реалізації продукції зросла на 80,12 пунктів, підприємство ефективніше управляє своєю операційною діяльністю. Не зважаючи на складні політичні та економічні проблеми в країні, ПП «Солодар» справляється з основними завданнями та підтримує стабільність фінансової системи, що визначає ефективне фінансове управління.

Запропонована модель удосконалення фінансової стратегії підприємства для забезпечення його сталого розвитку є важливим кроком у напрямку підвищення фінансової результативності та збереження фінансової стійкості. Це створить базу для впровадження нових видів діяльності, що сприятиме сталому розвитку та конкурентній перевазі на ринку.

Фінансова стратегія є ключовим інструментом для підприємства в умовах ринку. Вона повинна бути динамічною, адаптованою до змін ринкової ситуації та включати в себе аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, спрямованість на стабілізацію фінансового стану та платоспроможності, та оцінку фінансового стану інших суб'єктів господарювання. В результаті, це дозволяє підприємству збільшити шанси на успіх та стійке функціонування в довгостроковій перспективі. Даний концептуальний підхід до фінансової стратегії орієнтований на максимізацію використання внутрішніх ресурсів підприємства, що дозволяє більш ефективно управляти його фінансовими потоками та активами. Це, в свою чергу, сприяє формуванню реалістичних прогнозів щодо фінансових перспектив підприємства, надає можливість швидко реагувати на зміни ринкового середовища та впроваджувати нові інвестиційні проекти. Такий підхід забезпечує підприємству гнучкість у прийнятті рішень та адаптацію до динамічних умов ринку, що позитивно впливає на його фінансову стійкість і підвищує конкурентоспроможність.

Висновки до розділу 3

Підприємства в Україні повинні адаптуватися до сучасних умов макроекономічної нестабільності, враховуючи особливості економічної діяльності в країні. Це включає:

1. Врахування ризиків. Підприємства повинні враховувати ризики, пов'язані з макроекономічною нестабільністю, такі як інфляція, дефіцит бюджету та зміни у валютних курсах.
2. Диверсифікація джерел фінансування. Підприємства повинні диверсифікувати свої джерела фінансування, щоб зменшити залежність від одного джерела та забезпечити стійкість у випадку зміни економічних умов.
3. Інвестиції в інновації. Підприємства повинні інвестувати в інновації, щоб підвищити свою конкурентоспроможність та забезпечити довгостроковий розвиток.

Підприємства, які зможуть адаптуватися до сучасних умов макроекономічної нестабільності та розробити ефективну систему управління фінансовими ресурсами, зможуть забезпечити свою стійкість та розвиток у довгостроковій перспективі.

Вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар» є важливим завданням, яке потребує створення концептуального підходу. Цей підхід повинен формулювати ключові принципи та напрямки дослідження, які будуть спрямовані на досягнення фінансової стабільності та зростання підприємства.

Концептуальний підхід до вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар» повинен включати наступні етапи:

- аналіз поточного стану підприємства: проводиться аналіз фінансових показників підприємства, включаючи доходи, витрати, активи, пасиви та грошовий потік. Це дозволить визначити сильні та слабкі сторони підприємства та ідентифікувати області, які потребують вдосконалення.

- визначення стратегічних цілей: встановлюються чіткі та вимірювані цілі, які повинні бути досягнуті шляхом реалізації фінансової стратегії. Ці цілі повинні бути узгоджені з місією та візією підприємства.
- розробка фінансової стратегії: на основі результатів аналізу та визначених цілей розробляється фінансова стратегія, яка повинна включати плани щодо управління фінансами, інвестицій, управління ризиками та підвищення ефективності використання ресурсів.
- визначення ключових показників ефективності: встановлюються ключові показники ефективності, які будуть використані для вимірювання прогресу у досягненні стратегічних цілей.
- розробка плану дії: розробляється план дій, який повинен включати конкретні кроки, які будуть здійснені для реалізації фінансової стратегії.
- моніторинг та коригування: проводиться постійний моніторинг реалізації фінансової стратегії та коригування плану дій у разі необхідності.

Основні шляхи розвитку ПП «Солодар» можуть включати розвиток нових джерел доходу, зменшення витрат шляхом підвищення ефективності використання ресурсів та оптимізації бізнес-процесів, інвестиції в розвиток нових продуктів, технологій та обладнання для підвищення конкурентоспроможності підприємства, розробка та реалізація стратегії управління ризиками для мінімізації потенційних втрат, підвищення ефективності використання ресурсів, таких як праця, матеріали та обладнання.

Створення концептуального підходу до вдосконалення фінансової стратегії ПП «Солодар» є комплексним процесом, який вимагає систематичного аналізу, чіткого планування та ефективної реалізації. Дотримання зазначених кроків допоможе забезпечити стабільний розвиток компанії, адаптацію до ринкових змін та досягнення фінансових цілей.

ВИСНОВКИ

Фінансова діяльність підприємства включає комплекс заходів, спрямованих на ефективне формування та використання фінансових ресурсів з урахуванням обраної фінансової стратегії. Враховуючи наведене визначення, можна виділити ключові завдання, які сприяють досягненню як тактичних, так і стратегічних цілей підприємства:

Управління фінансовою діяльністю підприємства є складним процесом, який передбачає прийняття рішень щодо різних аспектів фінансової діяльності компанії. Воно включає в себе управління функціональними підсистемами фінансової діяльності підприємства, зокрема формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів, пошуком і мобілізацією джерел коштів.

Для ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства необхідно мати чітку стратегію, яка враховує цілі компанії, її фінансовий стан, ринкові умови та інші фактори. Також необхідно мати систему контролю та моніторингу фінансової діяльності, щоб забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів та досягнення цілей підприємства.

Фінансове управління на підприємстві виконує кілька ключових функцій, які спрямовані на забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів, стабільності та розвитку бізнесу. Ці функції охоплюють усі аспекти управління фінансами – від планування й контролю до аналізу й управління ризиками.

Фінансове управління підприємством виконує ключові функції, які охоплюють планування, контроль, аналіз, управління капіталом і ризиками. Ефективна реалізація цих функцій сприяє фінансовій стабільності, конкурентоспроможності та зростанню підприємства на ринку.

Фінансове забезпечення основної та інвестиційної діяльності ПП «Солодар» здійснюється як за рахунок власних так і за рахунок позикових джерел. Обсяг капіталу ПП «Солодар» зріс, особливо у 2023 р. Його зміни

обумовлені зростанням власного капіталу за 5 років на 2410,9 тис. грн.. Позиковий капітал приватного підприємства також значно зріс у 2023 р.

В структурі джерел фінансування ПП «Солодар» у 2019-2021 рр. найбільшу частку складав власний капітал. У наступних роках ситуація змінилася, зросла частка позикового капіталу.

Зареєстрований (статутний) капітал приватного підприємства кожного року залишається на тому ж рівні. У 2019-2020 рр. власний капітал зменшували збитки. У наступні роки ситуація змінилася, підприємство отримувало прибуток. 2023 р. був найприбутковішим роком для приватного підприємства у досліджуваному періоді. У 2023 р. 78,04% власного капіталу було сформовано за рахунок нерозподіленого прибутку.

Основним фактором зростання позикового капіталу є зростання величини поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та заборгованості за короткостроковими кредитами.

У досліджуваній період у ПП «Солодар» позитивне значення власного оборотного капіталу. У 2019-2021 рр. його розміру вистачало для повного фінансування запасів. Тому тип фінансової стійкості підприємства можна визначити як абсолютна фінансова стійкість. У 2023 р. його розміру власного капіталу не вистачало для повного фінансування запасів, тому підприємство вдавалося до кредитних ресурсів. Тип фінансової стійкості у 2023 р. визначається на рівні нормальної фінансової стійкості.

Для розширення характеристики фінансової стійкості були розраховані відносні показники фінансової стійкості ПП «Солодар», значення яких також засвідчили, що підприємство є фінансово стійким.

Приватне підприємство здійснює операційну діяльність володіючи певним обсягом оборотних та необоротних активів. Прослідковуючи динаміку структури активів приватного підприємства, можна спостерігати сталість формування. Тобто особливості виду діяльності підприємства потребують значного обсягу оборотних активів для забезпечення господарської діяльності.

Необоротні активи ПП «Солодар» представлені лише основними засобами, які у 2023 р. зношені на 80%.

Фінансова діяльність значною мірою направлена на організацію оборотного капіталу підприємства. Без необхідного обсягу оборотних активів неможливо забезпечити безперервність операційної діяльності ПП «Солодар». Оборотні активи за 5 років зростали за рахунок збільшення величини таких основних їх складових як запаси, що зросли на 2434,4 тис. грн., дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 2249,4 тис. грн., дебіторської заборгованості з бюджетом на 554,5 тис. грн., грошових коштів та їх еквівалентів на 682 тис. грн.

У ПП «Солодар» виходячи із специфіки його діяльності є значний обсяг запасів. Також у приватного підприємства є значні залишки дебіторської заборгованості за товари і послуги. Це дві складових оборотних активів є найбільшими впродовж всього періоду дослідження.

Аналіз ліквідності показав, що баланс підприємства не є абсолютноліквідним., але значення відносних показників в межах норми. Тобто платоспроможність ПП «Солодар» забезпечена.

Ефективність фінансової діяльності підприємства в широкому розумінні характеризується показниками його фінансової результативності. Найбільший обсяг чистого прибутку як і чистого прибутку доходу від реалізації продукції підприємство отримало у 2023 р. В 2019-2023 рр. показники рентабельності ПП «Солодар», зокрема капіталу, реалізованої продукції, власного, оборотного капіталів мали тенденцію до росту. У 2019 р. підприємство показники рентабельності були найменшими. Рентабельність у 2023 р. мала такий рівень: зокрема, рентабельність капіталу становила 40,69%, реалізованої продукції – 15,65%, власного капіталу – 89,75%, оборотного капіталу – 54,47%.

У ПП «Солодар» рівень ділової активності забезпечує ефективну діяльність підприємства. Оцінка ефективності фінансової діяльності підприємства доповнена інтегральним показником оцінки ймовірності

банкрутства ПП «Солодар» за допомогою моделі Е. Альтмана Відповідно до неї підприємству банкрутство не загрожує, воно є фінансово стійким, платоспроможним та ефективно працюючим.

Для підвищення ефективності управління фінансової діяльності підприємства доцільно спрямувати зусилля за такими напрямками: оптимізація структури активів та пасивів; забезпечення фінансової автономії та підвищення рівня фінансової стійкості підприємства; забезпечення прийняттого рівня ліквідності та платоспроможності; підвищення ефективності використання ресурсів підприємства; оптимізація грошових потоків за термінами й обсягами.

Планування та реалізація довгострокових цілей є одними з найбільш важливих завдань для сучасних підприємств. Це пов'язано з тим, що довгострокове планування дозволяє підприємствам забезпечити своє майбутнє, збільшити ефективність роботи та отримати стабільний прибуток.

Вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар» потребує створення концептуального підходу, який формулює ключові принципи та напрямки дослідження. Ця концепція повинна включати основні шляхи розвитку об'єкта дослідження протягом визначеного періоду часу або до досягнення поставленої мети.

Концептуальний підхід до вдосконалення фінансової стратегії розвитку ПП «Солодар» повинен включати наступні етапи:

- аналіз поточного стану підприємства: проводиться аналіз фінансових показників підприємства, включаючи доходи, витрати, активи, пасиви та грошовий потік. Це дозволить визначити сильні та слабкі сторони підприємства та ідентифікувати області, які потребують вдосконалення.

- визначення стратегічних цілей: встановлюються чіткі та вимірювані цілі, які повинні бути досягнуті шляхом реалізації фінансової стратегії. Ці цілі повинні бути узгоджені з місією та візією підприємства.

- розробка фінансової стратегії: на основі результатів аналізу та визначених цілей розробляється фінансова стратегія, яка повинна включати

плани щодо управління фінансами, інвестицій, управління ризиками та підвищення ефективності використання ресурсів.

- визначення ключових показників ефективності: встановлюються ключові показники ефективності, які будуть використані для вимірювання прогресу у досягненні стратегічних цілей.

- розробка плану дії: розробляється план дій, який повинен включати конкретні кроки, які будуть здійснені для реалізації фінансової стратегії.

- моніторинг та коригування: проводиться постійний моніторинг реалізації фінансової стратегії та коригування плану дій у разі необхідності.

Основні шляхи розвитку ПП «Солодар» можуть включати розвиток нових джерел доходу, зменшення витрат шляхом підвищення ефективності використання ресурсів та оптимізації бізнес-процесів, інвестиції в розвиток нових продуктів, технологій та обладнання для підвищення конкурентоспроможності підприємства, розробка та реалізація стратегії управління ризиками для мінімізації потенційних втрат, підвищення ефективності використання ресурсів, таких як праця, матеріали та обладнання.

Створення концептуального підходу до вдосконалення фінансової стратегії ПП «Солодар» є комплексним процесом, який вимагає систематичного аналізу, чіткого планування та ефективної реалізації. Дотримання зазначених кроків допоможе забезпечити стабільний розвиток компанії, адаптацію до ринкових змін та досягнення фінансових цілей.

Список використаних джерел

1. Азаренкова Г. М. Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2009. 299 с.
2. Бердар М.М. Фінанси підприємств. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 352 с.
3. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. К.: Ельга, 2008. 724 с.
4. Богацька Н. М. Проблеми та перешкоди ефективної господарсько-фінансової діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9533>
5. Бражник Л. В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 778–783.
6. Бровко Л. І., Бровко Є. І., Крижановський О. О. Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності. *Економіка та держава*. 2019. № 9. С. 57–63.
7. Бруслиновська І.В., Матвійчук В.І. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства. *Економіка і організація суспільства*. 2018. № 3. С. 100 – 111.
8. Бугас В. В., Коваль А. А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Modern Economics*. 2020. № 19. С. 32–34.
9. Волощук Л.О. Фінансова стратегія в управлінні розвитком та економічною безпекою підприємств. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2017. №1. С. 23 – 30.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Гудзь О. Є., Стецюк П. А. Концептуальні засади формування системи управління фінансовими ресурсами підприємств. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2021. Т. 1. № 32. С. 330–340. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/28925>.

12. Журавльова Т.О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 42–45. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4535&i=7>
13. Захарова Н. Значення фінансової стратегії в системі управління сучасним підприємством. *Економічні горизонти*. 2023. № 24. С. 39 – 49.
14. Кіктенко О.В. Механізми поліпшення фінансової стратегії розвитку підприємства. *Держава та регіони*. 2019. №3. С. 115 – 120.
15. Костирко Л.А. Інтегрована інформаційна система підтримки фінансової стратегії стійкого розвитку підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2013. № 4 (12). С. 91-98
16. Кравчук О. М., Лещук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. –504 с.
17. Кузькін Є. Ю., Семенець А. О., Палій К. А. Аналітичні процедури в аудиті фінансової звітності підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. С.740-743. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/113.pdf.
18. Любенко Н.М. Фінанси підприємств. навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 264 с.
19. Любкіна О. В., Шмельова М. О. Діагностика фінансової діяльності і прогнозування перспектив розвитку бізнесу на основі багатofакторної моделі рентабельності. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/48.pdf.
20. Мавлєва, Д., & Лиса, О. (2023). Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*, (56). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-52>
21. Мартиненко В.П. Концептуальні аспекти фінансової стратегії підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 19. С. 78 – 81.

22. Мартюшева Л.С., Галєєва О.О. Роль і місце фінансової стратегії в системі базових та функціональних стратегій. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2021. № 3 (12). С. 121-124.
23. Марусяк Н.Л., Бак Н.А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 109-113. URL : <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5132&i=17>
24. Марусяк Н. Л., Оробець М. В. Аналіз формування та використання капіталу телекомунікаційного підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 2. С. 113–119. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2022/19.pdf
25. Марусяк Н. Л. Фінансовий механізм підприємства та напрями його удосконалення в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 94–97. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5081&i=15>
26. Марусяк Н. Л. Харовська А. В. Оцінка фінансової стійкості лісогосподарського підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1058>
27. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємства: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. Нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. https://drive.google.com/open?id=1r_DqhrwbAf6wxY0_lpsDzWQDh1hs8aVO
28. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Мінфіну України від 28.03.2013 р. №433. URL: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536
29. Набатова Ю. О., Чорненко О. С. Шляхи та напрямки поліпшення фінансової діяльності суб'єкта господарювання. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6679>.
30. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73

- 31.Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 504 с.
- 32.Ніпіаліді О.Ю., Карпишин Н.І. Фінанси підприємств: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 232 с
- 33.Нікольчук Ю., Лопатовська О. Фінансова стратегія у системі фінансового менеджменту підприємства. Економічні науки. 2022. № 6 С. 44 – 49.
- 34.Плікус. І.Й Антикризове управління в забезпеченні фінансової безпеки бізнесу з позиції стратегічного та ресурсно-орієнтованого позиційного підходу. Теоретико-методологічні засади розвитку фінансової системи України на основі інноваційно-інвестиційних стратегій : монографія. Кривий Ріг ДонНУЕТ 2019. 228-237
- 35.Селівестрова Л., Скрипник О. Фінансовий аналіз. навч. посіб. К.:Центр навчальної літератури, 2019 р. 274 с.
- 36.Ткаченко А. М. Фінансова стратегія як компонент загальної стратегії підприємства в системі управління. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: у 3–х т. ПДТУ. Маріуполь, 2021. Т. 3. С. 19– 23.
- 37.Романишин В.О., Бернацька А.О. Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні стійкого розвитку підприємства. *Економічна наука*. 2020. № 2. С. 55 – 62.
- 38.Рубан Л. О., Доукіна В. О. Методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 32. С. 438–443. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/67.pdf.
- 39.Рудика В.А., Маковецька Н.А. Теоретичні аспекти стратегії розвитку фінансів підприємств. *Економіка та суспільство*. 2017. № 10. С. 343–346. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/60.pdf
- 40.Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін., Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 6-те вид., перероб. та допов. К.: КНЕУ. 2006. 552 с.

41. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / за заг. ред. О. О. Терещенка. К. : КНЕУ, 2006. 312 с.
42. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
43. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ укл.: Н. Л. Марусяк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
44. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 180 с.
45. Фоміних В.І., Безпалова Д.І., Довгопола А.Д. Аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 27. Ч. 2. С. 61–64. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_27/2/17.pdf
46. Хринюк О.С., Крижня В.О. Фінансова стратегія підприємства як головний інструмент його сталого розвитку. *Економіка і суспільство*. 2018. № 18. С. 581 – 587.
47. Черниш С.С. Діагностика фінансового стану підприємства. *Інноваційна економіка*. 2021. №5. С. 111-114.
48. Швець Ю.О., Мозолєвська А.І. Сучасний стан формування фінансової стратегії промислового підприємства та шляхи її реалізації. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 34. С. 235–242. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/34_2019_ukr/36.pdf
49. Шишкіна О. В., Баранець А. А. Дослідження сутності фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності *Фінансові дослідження*. 2017. № 1 (2). С. 186-195.
50. Щербань О. Д., Борзенкова В. І. Визначення сутності ліквідності та ділової активності підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 257–263. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/40.pdf.

- 51.Юрчишена, Л., & Синусик, А. (2023). Концептуальні підходи до вдосконалення фінансової стратегії розвитку підприємства. Економіка та суспільство, (57). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-67>
- 52.Khalatur S., Pavlova H., Vasilieva L., Karamushka D.& Danileviča A. (2022). Innovation management as basis of digitalization trends and security of financial sector. Entrepreneurship and Sustainability Issues, 9(4), 56–76. DOI: [http://doi.org/10.9770/jesi.2022.9.4\(3\)](http://doi.org/10.9770/jesi.2022.9.4(3))

АНОТАЦІЯ

Фронзей О. Р. Управління фінансовою діяльністю підприємства. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2024.

У кваліфікаційній роботі проведено дослідження теорії і практики управління фінансовою діяльністю підприємства. Досліджено зміст та завдання фінансової діяльності підприємства, функціональні напрями та методи управління фінансовою діяльністю, фінансову стратегію як складову фінансової діяльності підприємства. Проведена оцінка фінансової діяльності ПП «Солодар», фінансування, складу та структури вкладеного капіталу приватного підприємства. Запропоновані напрями вдосконалення управління фінансовою діяльністю ПП «Солодар» на основі виявлених проблем та перспектив підвищення результативності фінансової діяльності на приватному підприємстві.

Ключові слова: фінансова діяльність, фінансування, фінансові ресурси, управління фінансовою діяльністю, фінансова стратегія, фінансова тактика, фінансовий менеджмент.

ANNOTATION

Fronzey O. Management of the financial activities of the enterprise. – Manuscript. Qualification work for obtaining the second (master's) level of higher education in specialty 072 «Finance, banking, insurance and stock market». Yuri Fedkovich Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2024.

The qualification work conducted a study of the theory and practice of managing the financial activities of an enterprise. The content and objectives of the financial activities of an enterprise, functional areas and methods of managing financial activities, financial strategy as a component of the financial activities of an enterprise were studied. The financial activities of the Private Enterprise «Solodar», financing, composition and structure of the invested capital of a private enterprise were assessed. Directions for improving the management of the financial activities of the Private Enterprise «Solodar» were proposed based on the identified problems and prospects for increasing the effectiveness of financial activities at a private enterprise.

Key words: financial activity, financing, financial resources, financial management, financial strategy, financial tactics, financial management.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ О. Р. Фронзей